

Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010

2010 mccc 1

Nodiadau Esboniadol

Children and Families (Wales) Measure 2010

2010 nawm 1

Explanatory Notes

£9.75

MESUR PLANT A THEULUOEDD (CYMRU) 2010

NODIADAU ESBONIADOL

Cyflwyniad

1. Mae'r Nodiadau Esboniadol hyn ar gyfer y Mesur arfaethedig ynghylch Plant a Theuluoedd (Cymru) a basiwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar 10 Tachwedd 2009 ac a gymeradwywyd gan Ei Mawrhydi yn y Cyfrin Gyngor ar 10 Chwefror 2010. Maent wedi eu paratoi gan Adran Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol, Adran Plant, Addysg a Dysgu Gydol Oes a Sgiliau ac Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cynulliad Cymru i gynorthwyo'r darllenydd i ddeall y Mesur. Nid ydynt yn rhan o'r Mesur ac nid ydynt wedi eu hawdurdodi gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
2. Dylid darllen y Nodiadau Esboniadol ar y cyd â'r Mesur. Ni fwriedir iddynt fod yn ddisgrifiad cynhwysfawr o'r Mesur. Felly, pan na fo'n ymddangos bod angen i unrhyw adran, neu ran o adran gael ei hesbonio, ni roddir esboniad.

Mae pedair rhan i'r Mesur, sef:

- Rhan 1: Tlodi Plant, Chwarae a Chyfranogi
- Rhan 2: Gwarchod Plant a Gofal Dydd ar gyfer Plant
- Rhan 3: Timau Integredig Cymorth i Deuluoedd
- Rhan 4: Amrywiol a Chyffredinol

Caiff pob Rhan ei hesbonio yn ei thro isod.

Rhan 1: Tlodi Plant, Chwarae a Chyfranogi

3. Mae Rhan 1 o'r Mesur yn gwneud darpariaeth ynglŷn â chyfrannu at ddileu tlodi plant, yn darparu dyletswydd ar awdurdodau lleol i sicrhau cyfleoedd chwarae digonol ar gyfer plant ac yn gwneud darpariaeth ynghylch trefnu i blant gyfranogi mewn penderfyniadau gan awdurdodau lleol a allai effeithio arnynt hwy.

CHILDREN AND FAMILIES (WALES) MEASURE 2010

EXPLANATORY NOTES

Introduction

1. These Explanatory Notes are for the Children and Families (Wales) Measure 2010 (“the Measure”) which was passed by the National Assembly for Wales (“the Assembly”) on 10 November 2009 and approved by Her Majesty in Council on 10 February 2010. They have been prepared by the Welsh Assembly Government’s Department of Social Justice and Local Government, Department of Children, Education and Lifelong Learning and Skills and Department of Health and Social Services to assist understanding of the Measure. They do not form part of the Measure and have not been endorsed by the Assembly.
2. The Explanatory Notes should be read in conjunction with the Measure. They are not intended to be a comprehensive description of the Measure. Therefore, where a section, or part of a section, does not appear to require any explanation, none is given.

There are four parts to the Measure; they are:

- Part 1: Child Poverty, Play and Participation
- Part 2: Child Minding and Day Care for Children
- Part 3: Integrated Family Support Teams
- Part 4: Miscellaneous and General

Each Part is explained in turn below.

Part 1: Child Poverty, Play and Participation

3. Part 1 of the Measure makes provision about contributing to the eradication of child poverty, places a duty on local authorities to secure sufficient play opportunities for children and makes provision about arrangements for the participation of children in local authority decisions that might affect them.

Rhan 1, Pennod 1: Dileu Tlodi Plant

Adran 1: Y nodau eang i gyfrannu at ddileu tlodi plant

4. Yn yr adran hon gosodir cyfres o nodau eang sy'n debyg, os dilynrir hwy, o gyfrannu at ddileu tlodi plant. Mae'r nodau eang hyn yn gymwys at ddibenion unrhyw ddarpariaeth bellach a wneir o dan Ran 1. Mae'r nodau wedi eu pennu ym mharagraffau (a) i (m) o is-adran (2) ac maent yn cynnwys nodau sy'n ymwneud ag incwm teuluol, amddifadedd sylweddol a ffactorau cymdeithasol sy'n berthnasol i achosion tlodi plant. Prif ddiben y rhestr hon o nodau yw gosod y maes y bydd yn rhaid i awdurdodau cyhoeddus penodedig yng Nghymru (gweler adran 6) ddewis amcanion ohono i'w cynnwys yn eu strategaethau tlodi plant (gweler adran 2).
5. Mae is-adran (8) yn gwneud darpariaeth i'r nodau eang gael eu diwygio drwy orchymyn Gweinidogion Cymru. Mae gorchmynion o dan yr is-adran hon yn ddarostyngedig i weithdrefn penderfyniad cadarnhaol yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru cyn iddynt gael eu gwneud, sy'n golygu bod yn rhaid iddynt gael eu cymeradwyo gan y Cynulliad cyn iddynt gael eu gwneud (gweler adran 74 (5)).
6. Mae is-adrannau (3) a (4) yn pennu bod y "grwpiau incwm perthnasol" y cyfeirir atynt yn y nodau yn is-adrannau (2)(a) a (b) yn grwpiau incwm a ddiffinnir drwy gyfeirio at incwm aelwyd canolrifol y DU. Y nod eang yn is-adran (2)(a) yw na fydd unrhyw blant yn byw ar aelwydydd lle mae'r incwm yn llai na 60% o incwm aelwyd canolrifol y Deyrnas Unedig. Y nod eang yn is-adran (2)(b) yw na fydd unrhyw blant sy'n byw ar aelwydydd lle mae'r incwm yn llai na 70% o incwm aelwyd canolrifol y DU "wedi'u hamddifadu'n sylweddol".
7. Caiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddweud sut y penderfynir ar incwm canolrifol ac amddifadedd sylweddol at y dibenion hyn.
8. Mae is-adran (6) yn gwneud darpariaeth os digwydd i'r ddyletswydd a osodir ar awdurdodau Cymreig i lunio strategaeth ddod i rym yn gynharach nag unrhyw reoliadau o dan is-adran (5). Os digwydd hynny, rhaid i'r awdurdodau Cymreig ffurfio barn eu hunain ynglŷn â'r hyn a olygir wrth amddifadedd sylweddol a dangosyddion perthynol i incwm canolrifol.

Adran 2: Strategaethau i gyfrannu at ddileu tlodi plant

9. Mae adran 2 yn gosod dyletswydd ar "awdurdodau Cymreig" i baratoi a chyhoeddi strategaeth i gyfrannu at ddileu tlodi plant yng Nghymru. Rhaid i'r strategaeth nodi amcanion sydd i'w dewis gan yr awdurdod, sy'n ymwneud â'r nodau eang, yn berthnasol i swyddogaethau'r awdurdod ac yn amcanion y gellir ymgynhyrdd atynt drwy arfer y swyddogaethau hynny.

Part 1, Chapter 1: Eradicating Child Poverty

Section 1: Broad aims for contributing to the eradication of child poverty

4. This section sets a range of broad aims which, if pursued, are likely to contribute to the eradication of child poverty. These broad aims apply for the purposes of further provision made under Part 1. The aims are specified in paragraphs (a) to (m) of subsections (2) and they include aims which relate to household income, material deprivation and social factors relevant to the causes of child poverty. The main purpose of this list of aims is to set the field from which specified public authorities in Wales (see section 6) must choose objectives for inclusion in their child poverty strategies (see section 2).
5. Subsection (8) makes provision for the broad aims to be amended by order of the Welsh Ministers. Orders under this subsection are subject to an affirmative resolution procedure in the Assembly before they are made, which means that they must be approved by the Assembly before they are made (see section 74(5)).
6. Subsections (3) and (4) specify that the “relevant income groups” referred to in the aims in subsections (2)(a) and (b) are income groups defined by reference to the UK median household income. The broad aim in subsection (2)(a) is that there should be no household with children where the household income is less than 60 per cent of the median household income in the United Kingdom. The broad aim of subsection (2)(b) is that no children living in households where income is less than 70 per cent of the UK median household income should be “materially deprived”.
7. Welsh Ministers may make regulations to say how median income and material deprivation are determined for these purposes.
8. Subsection (6) makes provision in the event that the duty on Welsh authorities to prepare a strategy comes into force before any regulations are made under subsection (5). In that event, Welsh authorities must take their own view on what the material deprivation and median-related indicators mean.

Section 2: Strategies for contributing to the eradication of child poverty

9. Section 2 imposes a duty on “Welsh authorities” to prepare and publish a strategy for contributing to the eradication of child poverty in Wales. The strategy should set out objectives chosen by the authority which relate to the broad aims which are relevant to, and which can be pursued in, the exercise of its functions. The strategy must also contain

Rhaid i'r strategaeth hefyd gynnwys y gweithredoedd sydd i'w cyflawni a'r swyddogaethau sydd i'w harfer gan yr awdurdod at y diben o gyrraedd ei amcanion. Yn achos Gweinidogion Cymru a'r awdurdodau lleol, rhaid iddynt ddewis amcanion sy'n ymwneud â phob un o'r nodau eang.

10. Mae is-adran (4) yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru, wrth lunio eu strategaeth, ddewis amcanion sy'n ymwneud â'u pwerau i ddarparu cyllid i unrhyw berson.
11. Mae is-adran (5) yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau i bennu amcanion penodol i awdurdod Cymreig uwchlaw unrhyw amcanion y gallai'r awdurdod Cymreig ddewis iddo ef ei hun.
12. Rhoddir rhestr o'r awdurdodau Cymreig sy'n ddarostyngedig i'r ddyletswydd o lunio a chyhoeddi strategaeth yn adran 6.
13. Gwneir darpariaethau ynglŷn â llunio a chyhoeddi strategaethau yn Adrannau 3 i 5 o'r Mesur hwn, ac yn adran 26 o Ddeddf Plant 2004 (fel y'i diwygiwyd gan adran 4 o'r Mesur).

Adran 3: Strategaethau a lunnir gan Weinidogion Cymru

14. Mae adran 3 yn nodi darpariaeth ynghylch gwneud, cyhoeddi ac adolygu strategaethau o dan Ran 1 o'r Mesur sy'n cael eu llunio gan Weinidogion Cymru.
15. Mae is-adran (1) yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi eu strategaeth gyntaf o dan y Mesur yn 2010; mae'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gadw golwg ar eu strategaeth yn gyson ac yn rhoi pŵer iddynt ail-lunio neu ddiwygio eu strategaeth o bryd i'w gilydd.
16. Rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Ysgrifennydd Gwladol a'r personau eraill y maent o'r farn eu bod yn briodol cyn gwneud, ail-wneud neu adolygu eu strategaeth (is-adran (2)).
17. Mae is-adran (4) yn ei gwneud yn ofynnol i'r strategaeth (newydd neu ddiwygiedig) gael ei chyhoeddi ac mae is-adran (5) yn ei gwneud yn ofynnol i unrhyw strategaeth newydd neu ddiwygiedig gael ei gosod gerbron y Cynulliad. Ar ôl diwygio, caiff Gweinidogion Cymru naill ai gyhoeddi dogfen sy'n nodi'r diwygiadau neu gyhoeddi'r strategaeth gyda'r diwygiadau wedi eu cynnwys ynddi.
18. Mae is-adran (6) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyhoeddi yn 2013, ac ym mhob drydedd flwyddyn wedi hynny, adroddiad a fydd yn cynnwys asesiad i ba raddau y cyrhaeddwyd yr amcanion, ac os na

the actions to be performed and functions to be exercised by the authority for the purpose of achieving its objectives. In the case of the Welsh Ministers and local authorities, they must choose objectives which relate to each of the broad aims.

10. Subsection (4) provides that Welsh Ministers must, in preparing their strategy, choose objectives which relate to their powers to provide funding to any person.
11. Subsection (5) gives the Welsh Ministers a power to make regulations to specify particular objectives for a Welsh authority over and above any objectives which the Welsh authority might chose for itself.
12. The list of Welsh authorities which are subject to the duty to prepare and publish a strategy is set out in section 6.
13. Provision about the preparation and publication of strategies are set out in sections 3 to 5 of the Measure and section 26 of the Children Act 2004 ("the 2004 Act") (as amended by section 4 of the Measure).

Section 3: Strategies prepared by the Welsh Ministers

14. Section 3 sets out provision about the making, publication and review of strategies under Part 1 of the Measure that are prepared by the Welsh Ministers.
15. Subsection (1) provides that the Welsh Ministers must publish their first strategy under the Measure in 2010; it requires them to keep their strategy under review and empowers them to remake or revise it from time to time.
16. The Welsh Ministers must consult the Secretary of State and such other persons as they consider appropriate before making, remaking or revising their strategy (subsection (2)).
17. Subsection (4) requires that the strategy (new or revised) is published and subsection (5) requires that any new or revised strategy must be laid before the Assembly. Following revision, the Welsh Ministers may either publish a document setting out the revisions or publish the strategy with the revisions incorporated.
18. Subsection (6) requires that the Welsh Ministers publish a report in 2013 and in every third year subsequently, containing an assessment of the extent to which objectives have been met and if objectives have not been met, progress that has been made towards meeting them. Reports must be laid before the Assembly.

chyrhaeddwyd unrhyw amcan, y cynnydd a wnaed tuag at gyrraedd yr amcan hwnnw. Rhaid gosod yr adroddiadau gerbron y Cynulliad.

Adran 4: Strategaethau a lunnir gan awdurdodau lleol (awdurdodau gwasanaethau plant)

19. Mae adran 4 yn diwygio adran 26 o Ddeddf Plant 2004 ("Deddf 2004") fel bod, yn achos awdurdod lleol, y ddyletswydd i gael strategaeth tlodi plant wedi ei chysylltu â'r ddyletswydd bresennol o dan yr adran honno i baratoi cynllun sy'n dweud, yn fwy cyffredinol, sut y bydd cyflawni ei swyddogaethau mewn perthynas â phlant a phobl ifanc. Mae is-adran (1) yn darparu y gellir cyflawni dyletswydd yr awdurdod lleol i gyhoeddi strategaeth drwy gyhoeddi cynllun o dan adran 26 o Ddeddf 2004. Mae'r ddyletswydd bresennol wedi ei diwygio gan is-adran (3) fel bod rhaid i awdurdod lleol gynnwys yn ei gynllun ei strategaeth i gyfrannu at ddileu tlodi plant yng Nghymru o dan is-adran 2(1) o'r Mesur.
20. Yn ogystal â'i strategaeth tlodi plant ei hunan, caiff awdurdod lleol gynnwys hefyd strategaethau tlodi plant awdurdodau Cymreig eraill y gwnaeth drefniant â hwy o dan adran 25 o Ddeddf 2004. Yn hyn o beth, gweler hefyd adran 5(4) a 5(5) sy'n darparu, os yw strategaeth tlodi plant awdurdod Cymreig arall wedi ei hymgorffori yng nghynllun yr awdurdod lleol o dan Ddeddf 2004, fod dyletswydd yr awdurdod lleol o dan adran 2 o'r Mesur oherwydd hynny wedi ei chyflawni.

Adran 5: Strategaethau a lunnir gan awdurdodau Cymreig eraill

21. Mae adran 5 yn gwneud darpariaeth ynglŷn â'r strategaethau sydd i'w llunio gan awdurdodau Cymreig eraill ac eithrio Gweinidogion Cymru ac awdurdodau lleol. Caiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau ynglŷn â gwneud, cyhoeddi ac adolygu eu strategaethau ac ynghylch ymgynghori am eu strategaethau (is-adran (3)).
22. Mae adran 25 o Ddeddf 2004 yn gosod dyletswydd ar awdurdod lleol i wneud trefniadau i hybu cydweithrediad rhwng yr awdurdod a'i "bartneriaid perthnasol", a bennir yn is-adran (4) o'r adran honno. Mae dau o'r partneriaid hyn hefyd yn awdurdodau Cymreig at ddiben Rhan 1 o'r Mesur, sef bwrdd iechyd lleol ac Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Iechyd Cyhoeddus Cymru (os yw'n darparu gwasanaethau yn ardal yr awdurdod). Gall yr awdurdodau Cymreig hyn gyflawni eu dyletswydd o dan adran 2 o'r Mesur drwy drefnu i'r strategaeth gael ei chynnwys fel rhan annatod o gynlluniau pob awdurdod lleol y maent yn ymrwymo i drefniadau gyda hwy o dan Ddeddf 2004 yn hytrach na llunio a chyhoeddi cynllun ar wahân o'u heiddo eu hunain (is-adranau (4) a (5)). Dim ond wrth drefnu i'w strategaeth gael ei hymgorffori ym mhob un o gynlluniau'r awdurdodau lleol

Section 4: Strategies prepared by local authorities (children's service authorities)

19. Section 4 makes amendments to section 26 of the 2004 Act so that, for a local authority, the duty to have a child poverty strategy is linked to the existing duty under that section to prepare a plan saying how, more broadly, it will discharge its functions in relation to children and young persons. Subsection (1) provides that a local authority's duty to publish a strategy is discharged by the publication of a plan under section 26 of the 2004 Act. The existing duty is amended by subsection (3) so that a local authority must include in its plan its strategy for contributing to the eradication of child poverty in Wales under section 2(1) of the Measure.
20. As well as their own child poverty strategy, a local authority may also include the child poverty strategies of other Welsh authorities with whom it has made an arrangement under section 25 of the 2004 Act. In this regard, see also section 5(4) and 5(5) which make provision that if another Welsh authority's child poverty strategy is incorporated into the local authority's plan under the 2004 Act, then its duty under section 2 of the Measure is discharged.

Section 5: Strategies prepared by other Welsh authorities

21. Section 5 makes provision about the strategies to be prepared by Welsh authorities other than the Welsh Ministers and local authorities. The Welsh Ministers may make regulations about the making, publication and review of their strategies and consultation on their strategies (subsection (3)).
22. Section 25 of the 2004 Act places a duty on a local authority to make arrangements to promote co-operation between the authority and its "relevant partners", who are specified in subsection (4) of that section. Two of these partners are also Welsh authorities for the purpose of Part 1 of the Measure. They are a local health board and the Public Health Wales National Health Service Trust (if it is providing services in the area of the authority). These Welsh authorities can discharge their duty under section 2 of the Measure by having the strategy included as an integral part of the plans of each local authority with whom they enter into arrangements under the 2004 Act, rather than preparing and publishing a separate plan of their own (subsections (4) and (5)). A Welsh authority which exercises functions in relation to more than one local authority area will only discharge its duty to prepare and publish a strategy by having its strategy incorporated into each of the plans of the local authorities in question.

o dan sylw y bydd awdurdod Cymreig yn cyflawni ei ddyletswydd i lunio a chyhoeddi strategaeth.

Adran 6: Yr awdurdodau Cymreig

23. Mae adran 6 yn pennu pa awdurdodau Cymreig sy'n ddarostyngedig i'r ddyletswydd o dan adran 2 o'r Mesur. Mae is-adran (2) yn caniatáu i'r rhestr gael ei diwygio drwy orchymyn Gweinidogion Cymru. Byddai angen i'r cyfryw orchymyn gael ei gymeradwyo gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru cyn iddo gael ei wneud (gweler adran 74(5)), a rhaid ymgynghori ag unrhyw berson y mae Gweinidogion Cymru yn bwriadu ei ychwanegu cyn iddo gael ei ychwanegu at y rhestr (is-adran (3)).
24. Yn is-adran (4) eglurir mai'r unig gyrrff y ceir eu cynnwys ar y rhestr yw personau sydd â swyddogaethau o natur gyhoeddus, ac y mae eu prif swyddogaethau yn ymwneud ag un neu ragor o'r meysydd yn Rhan 1 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Ni chynhwysir tribiwnlysoedd sy'n dod o fewn y categori hwn.
25. Yn achos unrhyw berson a ychwanegir at y rhestr ac sydd â swyddogaethau o natur gyhoeddus a rhai o natur breifat, dim ond mewn perthynas â'r rhai o blith ei swyddogaethau sydd o natur gyhoeddus y caniateir iddo gael ei gynnwys yn y rhestr (is-adran (5)).

Adran 7: Dyletswydd awdurdod lleol i sicrhau bod gofal plant ar gael

26. Mae is-adran (1) yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i sicrhau lleoedd gofal plant yn ddi-dâl ar gyfer plant penodol nad ydynt o oedran ysgol gorfodol. Mae gweithrediad yr adran hon yn dibynnu ar ddarpariaeth bellach sydd i'w gwneud mewn rheoliadau gan Weinidogion Cymru ynghylch –
  - y math o ofal plant y mae'n rhaid ei ddarparu,
  - y cyfnodau pryd y mae i fod ar gael,
  - y disgrifiad o'r plentyn y mae'r gofal i'w roi ar gael ar ei gyfer (gan gynnwys yr oedran y mae'n rhaid iddo fod wedi ei gyrraedd).
27. Yn is-adran (3) diffinnir 'gofal plant' fel naill ai gwarchod plant neu ofal dydd, o fath y mae'n rhaid iddo fod wedi ei gofrestru gan Weinidogion Cymru¹ o dan Ran 2 o'r Mesur hwn, neu ofal o fath sydd wedi ei gymeradwyo'n unol â chynllun credydau treth a wnaed gan Weinidogion Cymru.

---

¹ Mae swyddogaethau Gweinidogion Cymru o ran cofrestru ac arolygu gwasanaethau gwarchod plant a gofal dydd yn cael eu cyflawni gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru.

Section 6: The Welsh authorities

23. Section 6 sets out which Welsh authorities are subject to the duty under Section 2 of the Measure. Subsection (2) allows for the list to be amended by order of the Welsh Ministers. Such an order would need to be approved by the Assembly before being made (see section 74(5)) and any person the Welsh Ministers intend to add must be consulted before being added to the list (subsection (3)).
24. Subsection (4) makes it clear that the only persons who can be included on the list are persons having functions of a public nature whose principal functions relate to one or more of the fields in Part 1 of Schedule 5 to the Government of Wales Act 2006. Tribunals which fall within this category are excluded.
25. Any person added to the list who has functions of both a public and a private nature may only be included in the list in relation to those of its functions which are of a public nature (subsection (5)).

Section 7: Local authority duty to secure the availability of free childcare

26. Subsection (1) places a duty on local authorities to secure free childcare places for certain children who are not of compulsory school age. The operation of this section depends upon further provision to be made in regulations by the Welsh Ministers about—
  - the type of childcare that must be provided,
  - the periods for which it is to be available,
  - the description of the child for whom the care is to be made available (including the age they must have attained).
27. In subsection (3) ‘childcare’ is defined as being either child minding or day care, of a sort which must be registered with the Welsh Ministers¹ under Part 2 of this Measure or care which is approved in accordance with a tax credits scheme made by Welsh Ministers.

Section 8: Parental support services: powers of a local authority

28. Subsection (1) gives local authorities a power to provide, secure or participate in the provision of parental support services. These services are defined in subsection (3) as training in parenting skills or any other service to promote or facilitate effective parenting. Authorities will be able to provide these services directly themselves, commission them from others or collaborate with others in the provision of them.

---

¹ The functions of the Welsh Ministers in respect of the registration and inspection of child minding and day care are discharged by the Care and Social Services Inspectorate for Wales.

Adran 8: Gwasanaethau cymorth i rieni: pwerau awdurdod lleol

28. Mae is-adran (1) yn rhoi pŵer i awdurdodau lleol i ddarparu, sicrhau y darperir, neu gymryd rhan wrth ddarparu gwasanaethau cymorth iechyd. Mae'r gwasanaethau hyn wedi eu diffinio yn is-adran (3) fel hyfforddiant mewn sgiliau rhianta neu unrhyw wasanaeth arall i hybu neu hwyluso rhianta effeithiol. Bydd awdurdodau'n gallu darparu'r gwasanaethau hyn yn uniongyrchol eu hunain, eu comisiynu oddi wrth eraill neu gydlafurio gydag eraill i'w darparu.
29. Mae is-adran (2) yn mynnu bod rhaid darparu pa bynnag wasanaethau cymorth i rieni a ddarperir gan awdurdodau lleol gan ddefnyddio'u pwerau o dan is-adran (1) yn ddi-dâl.

Adran 9: Gwasanaethau cymorth iechyd: pwerau awdurdod lleol

30. Mae is-adran (1) yn rhoi i awdurdodau lleol bŵer i ddarparu, sicrhau y darperir, neu gymryd rhan wrth ddarparu gwasanaethau cymorth iechyd. Mae'r gwasanaethau hyn wedi eu diffinio yn is-adran (4) fel gwasanaethau sy'n darparu cymorth mewn perthynas â iechyd plant neu rieni plant. Ond yn achos gwasanaethau i rieni plant, mae'n un o amodau arfer y pŵer hwnnw ei bod yn angenrheidiol sicrhau llesiant plant y rhieni hynny. Nid yw gwasanaethau cymorth iechyd o dan yr adran hon yn cynnwys darparu gwasanaethau meddygol, deintyddol, offthalmig, neu fferyllol.
31. Fel yn achos gwasanaethau cymorth i rieni, caiff awdurdodau naill ai ddarparu'r gwasanaethau yn uniongyrchol eu hunain, eu comisiynu oddi wrth eraill neu gydlafurio gydag eraill i'w darparu.
32. Mae is-adran (2) yn gwneud yn ofynnol bod awdurdodau lleol, wrth arfer eu pwerau o dan is-adran (1) i ddarparu, sicrhau y darperir, neu gymryd rhan wrth ddarparu gwasanaethau nyrsio, yn cael cydsyniad y bwrdd iechyd lleol perthnasol.
33. Mae is-adran (3) yn pennu bod rhaid i wasanaethau cymorth iechyd a gwasanaethau ataliol a ddarperir gan awdurdodau lleol gan ddefnyddio'u pwerau o dan is-adran (1) gael eu darparu yn ddi-dâl.

Adran 10: Rheoliadau am wasanaethau i fynd i'r afael â thlodi plant

Mae adran 10 yn gwneud dau brif beth

34. Yn gyntaf, mae'n rhoi pŵer i Weinidogion Cymru drwy reoliadau i'r gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol sicrhau y darperir, yn ddi-dâl, wasanaethau cymorth i rieni neu wasanaethau cymorth iechyd o'r math a ddisgrifir yn

29. Subsection (2) requires that such parental support services as are provided by local authorities using their powers under subsection (1) must be provided free of charge.

Section 9: Health support services: powers of a local authority

30. Subsection (1) gives local authorities a power to provide, secure or participate in the provision of health support services. These services are defined in subsection (4) as services providing assistance in relation to the health of children or parents of children. But in the case of services to parents of children it is a condition of the exercise of the power that the assistance is necessary to secure the well-being of the children of those parents. Health support services under this section do not include the provision of medical, dental, ophthalmic or pharmaceutical services.
31. As with parental support services, authorities can either provide the services directly themselves, commission them from others or collaborate with others in the provision of them.
32. Subsection (2) requires that when exercising their powers under subsection (1) to provide, secure or participate in the provision of nursing services, local authorities must have the agreement of the relevant local health board.
33. Subsection (3) requires that health support and preventative services provided by local authorities using their powers under subsection (1) must be provided free of charge.

Section 10: Regulations about services to tackle child poverty

Section 10 does two main things.

34. First, it empowers the Welsh Ministers by regulations to require local authorities to secure, free of charge, the provision of parental support services or health support services of the kind described in sections 8 and 9 respectively (paragraphs (a) and (b) of subsection (1)). Such regulations may also specify –
- the description of service that must be provided by the authority, and
  - the description of children and parents to whom the duty will apply.

adrannau 8 a 9 yn y drefn honno (paragraffau (a) a (b) o is-adran (1)). Caiff y rheoliadau hynny bennu hefyd –

- y disgrifiad o'r gwasanaeth y mae'n rhaid i'r awdurdod ei ddarparu,
- y disgrifiad o'r plant a'r rhieni y bydd y ddyletswydd yn gymwys iddynt.

35. Yn ail, mae'n rhoi pŵer i Weinidogion Cymru gymhwyso'r ddyletswydd i sicrhau y darperir gofal plant o dan adran 7(1) ac unrhyw ddyletswydd mewn rheoliadau o dan yr adran hon i sicrhau y darperir gwasanaethau cymorth i rieni neu wasanaethau cymorth iechyd mewn dim ond un neu ragor o rannau ardal awdurdod lleol (paragraffau (c) a (d) o is-adran (1)).
36. Mae is-adran (2) yn darparu pan fo Gweinidogion Cymru yn pennu ei bod yn ofynnol i wasanaethau gael eu darparu drwy gyfeirio at ardal, caniateir i'r ardal gael ei phennu neu i'r ardaloedd gael eu pennu yn y rheoliadau neu gallai'r rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod lleol ei hun bennu un neu ragor o ardaloedd.

Rhan 1, Pennod 2: Chwarae a Chymryd Rhan

Adran 11: Dyletswyddau awdurdod lleol ynghylch cyfleoedd chwarae i blant

37. Mae is-adran (1) yn darparu bod rhaid i awdurdod lleol wneud asesiad o ddigonolrwydd y cyfleoedd chwarae yn ei ardal yn unol â rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru. Cam cychwynnol yw hwn yn y broses o gyflawni'r ddyletswydd a nodir yn is-adran (3).
38. Caiff rheoliadau bennu materion penodol sydd i'w cymryd i ystyriaeth wrth asesu digonolrwydd; erbyn pa ddyddiad y bydd rhaid gwneud asesiad digonolrwydd; amllder yr asesiadau; pa bryd y cyhoeddir yr asesiad; a pha bryd a sut y dylid ei adolygu.
39. Mae is-adran (3) yn gosod dyletswydd ar awdurdod lleol i sicrhau cyfleoedd chwarae digonol yn ei ardal, i'r graddau y mae hynny'n rhesymol ymarferol yng ngoleuni ei asesiad. Bydd yn rhaid i awdurdodau lleol roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 17(3) o'r Mesur.
40. Mae is-adran (4) yn gwneud yn ofynnol bod awdurdodau lleol yn cyhoeddi gwybodaeth am gyfleoedd chwarae yn eu hardal ac yn cadw'r wybodaeth honno'n gyfoes.
41. Mae is-adran (5) yn darparu y dylai awdurdod lleol, wrth sicrhau cyfleoedd chwarae digonol yn ei ardal, ystyried yn benodol anghenion plant sy'n anabl, anghenion plant o wahanol oedrannau, ac unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

35. Secondly, it empowers the Welsh Ministers to apply the duty to secure the provision of childcare under section 7(1) and any duty in regulations under this section to secure the provision of parental support services or health support services in only one or more parts of a local authority area (paragraphs (c) and (d) of subsection (1).
36. Subsection (2) provides that where the Welsh Ministers specify that services are required to be provided by reference to an area, the area or areas may either be specified in the regulations or the regulations could require the local authority itself to specify one or more areas.

Part 1, Chapter 2: Play and Participation

Section 11: Local authority duties in respect of play opportunities for children

37. Subsection (1) provides that a local authority must carry out an assessment of sufficiency of play opportunities in its area in accordance with regulations made by Welsh Ministers. This is a preliminary step in the performance of the duty set out in subsection (3).
38. Regulations may specify particular matters to be taken into account in assessing sufficiency, the date by which such a sufficiency assessment is to be undertaken, the frequency of assessment, when the assessment is to be published and when and how it should be reviewed.
39. Subsection (3) places a duty on a local authority to secure sufficient play opportunities in its area for children as far as reasonably practicable having regard to its assessment. Local authorities will have to have regard to any guidance issued by the Welsh Ministers under section 17(3) of the Measure.
40. Subsection (4) requires local authorities to publish information about play opportunities in their area and to keep this information up to date.
41. Subsection (5) provides that in securing sufficiency of play opportunities, a local authority should consider in particular the needs of disabled children, the needs of children of different ages and any guidance issued by Welsh Ministers.
42. Subsection (6) clarifies that play includes any recreational activity and that the reference to “sufficiency” in the duty at subsection (1) relates to the quantity and quality of play opportunities.

42. Mae is-adran (6) yn egluro bod "chwarae" yn cynnwys unrhyw weithgaredd hamdden, a bod y cyfeiriad at "ddigonolrwydd" yn is-adran (1) yn gyfeiriad at nifer ac ansawdd y cyfleoedd chwarae.

Adran 12: Plant yn cymryd rhan ym mhenderfyniadau awdurdod lleol

43. Mae adran 12 yn ei gwneud yn ofynnol bod awdurdodau lleol yn gwneud trefniadau i hybu a hwyluso plant i gymryd rhan mewn penderfyniadau ar draws ystod lawn swyddogaethau'r awdurdod sy'n effeithio arnynt. Mae "plant" at y dibenion hyn wedi eu diffinio yn adran 71 yn bersonau sydd o dan 18 oed.
44. Mae is-adran (2) yn gwneud yn ofynnol bod awdurdodau lleol yn cyhoeddi gwybodaeth am eu trefniadau i blant gymryd rhan ac yn cadw'r wybodaeth yn gyfoes.
45. Mae is-adran (3) yn diddymu adran 176 o Ddeddf Addysg 2002 fel y'i diwygiwyd. Yr oedd adran 176 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol a chyrff llywodraethu yng Nghymru i roi sylw i ganllawiau Gweinidogion Cymru ar ymgynghori â disgyblion ynglŷn â phenderfyniadau sy'n effeithio ar y disgyblion. Mae'r ddyletswydd newydd yn gosod dyletswydd i wneud trefniadau sy'n hybu a hwyluso cyfranogiad y plant ym mhenderfyniadau'r awdurdod a allai effeithio arnynt. Mae'r hen ddyletswydd wedi ei goddiweddyd gan y ddyletswydd newydd ac eithrio mewn perthynas â phenderfyniadau sy'n eiddo i gyrrff llywodraethu ysgolion a gynhelir yn hytrach nag i'r awdurdod lleol. Mae'r penderfyniadau hynny bellach yn destun darpariaeth ar wahân yn adran 29B o Ddeddf Addysg 2002 (a fewnosodwyd gan adran 157 o Ddeddf Addysg a Sgiliau 2008).

Rhan 1, Pennod 3: Arolygu, canllawiau a chyfarwyddiadau

Adran 13: Arolygu

46. Mae adran 13 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru ddarparu, drwy reoliadau, ar gyfer arolygu'r modd y mae awdurdodau lleol yn cyflawni'r swyddogaethau a roddir gan adrannau 7 i 12 ac ar gyfer cyhoeddi adroddiadau arolygu. Caiff y rheoliadau ddarparu bod arolygiadau i'w trefnu naill ai gan Weinidogion Cymru neu gan Estyn (sef yr arolygiaeth addysg a hyfforddiant o dan arweiniad Prif Arolygydd Addysg a Hyfforddiant Ei Mawrhydi yng Nghymru) neu unrhyw berson arall o dan drefniadau a wneir gyda Gweinidogion Cymru. Caiff y rheoliadau ddarparu bod adroddiad arolygu yn "freintiedig" at ddibenion y gyfraith ar ddifenwi, oni ellir dangos i'r adroddiad gael ei gyhoeddi gyda malais.

Section 12: Participation of children in local authority decision making

43. Section 12 requires local authorities to make arrangements to promote and facilitate participation by children in decisions across the full range of authorities' functions which affect them. "Children" for these purposes are defined in section 71 as persons below the age of 18.
44. Subsection (2) requires local authorities to publish information about its arrangements for participation and to keep the information up to date.
45. Subsection (3) repeals section 176 of the Education Act 2002 as amended. Section 176 placed a duty on local authorities and governing bodies in Wales to have regard to the Welsh Ministers' guidance about consultation with pupils in connection with the taking of decisions affecting them. The new duty places a duty to make arrangements to promote and facilitate participation by children in decisions of the authority which might affect them. The old duty is overtaken by the new duty except with regards to decisions which are for the governing body of maintained schools and not the local authority, which are now the subject of separate provision in section 29B of the Education Act 2002 (inserted by section 157 of the Education and Skills Act 2008).

Part 1, Chapter 3: Inspection, guidance and directions

Section 13: Inspection

46. Section 13 gives the Welsh Ministers power by regulations to provide for local authorities' performance of the functions conferred by section 7 to 12 to be inspected and for the publication of inspection reports. The regulations can provide that inspections will be organised either by the Welsh Ministers or by Estyn (which is the inspectorate of education and training headed by Her Majesty's Chief Inspector of Education and Training in Wales) or any other person under arrangements made with the Welsh Ministers. The regulations may provide that inspection reports are "privileged" for the purposes of the law of defamation unless it can be shown that publication has been made with malice.

Section 14: Powers of entry

47. Section 14 provides a power of entry at any reasonable time to any local authority premises or premises used in connection with the provision of services or facilities by another person under arrangements with a local authority in the performance of the relevant

Adran 14: Pwerau mynediad

47. Mae adran 14 yn darparu pŵer i fynd i mewn ar unrhyw adeg resymol i unrhyw fangre awdurdod lleol, neu fangre a ddefnyddir mewn cysylltiad darparu gwasanaethau neu gyfleusterau gan berson arall o dan drefniadau gydag awdurdod lleol i gyflawni'r swyddogaethau perthnasol o dan y Rhan hon. Nid yw hyn yn cynnwys pŵer i fynd i mewn i fangre sy'n cael ei defnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd breifat.

Adran 15: Pwerau arolygu

48. Mae adran 15 yn nodi'r pwerau arolygu sydd gan bersonau sy'n mynd i mewn i fangre at y diben hwnnw. Mae'r pwerau yn cynnwys y pŵer i ymafael mewn dogfennau neu unrhyw bethau eraill sy'n berthnasol i gyflawni'r swyddogaethau dan sylw, ac i'w symud o'r fangre. Mae'n cynnwys hefyd bŵer i'w gwneud yn ofynnol i ganiatáu mynediad at gofnodion neu ddogfennau a fydd hwyrach wedi eu cadw ar gyfrifiadur. Mae unrhyw berson sy'n rhwystro arolygydd rhag arfer pŵer mynediad neu bŵer arolygu, neu'n peidio â chydymffurfio â gofyniad arolygydd, yn cyflawni tramgwydd y gellir ei gosbi ar gollfarniad mewn Llys Ynadon â dirwy nad yw'n uwch na lefel 4 ar y raddfa safonol (£2,500 ar hyn o bryd).

Adran 16: Pŵer i'w gwneud yn ofynnol bod gwybodaeth yn cael ei rhoi

49. Mae'r adran hon yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud yn ofynnol bod awdurdod lleol neu unrhyw berson yr ymrwymodd yr awdurdod lleol i drefniadau gydag ef wrth arfer y swyddogaethau o dan adrannau 7 i 10, yn darparu iddynt wybodaeth, dogfennau neu gofnodion sy'n berthnasol. Mae'r pŵer yn cynnwys unrhyw wybodaeth, dogfennau neu gofnodion sy'n ymwneud ag arfer swyddogaethau o dan adrannau 7 i 12 ac sy'n angenrheidiol ym marn Gweinidogion Cymru at ddibenion eu swyddogaethau o dan y Rhan hon ac mae hefyd yn cwmpasu sefyllfa lle mae person ar wahân i Weinidogion Cymru yn cynnal arolygiadau am fod rheoliadau o dan adran 13(2) yn darparu ar gyfer hynny.

Adran 17: Canllawiau

50. Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau Cymreig roi sylw i ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru wrth iddynt arfer eu swyddogaethau pan fo'r canllawiau yn ymwneud ag arfer y swyddogaethau penodol o dan adrannau 1 i 10 neu'n ymwneud yn fwy cyffredinol â champau i hyrwyddo'r amcanion eang i gyfrannu at ddileu tlodi plant.
51. Mae is-adran (3) yn gwneud darpariaeth ar wahân sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir o dan yr adran hon mewn perthynas â'i swyddogaethau o dan adrannau 11 a 12.

functions under this Part. This does not include the power to enter premises used wholly or mainly as a private dwelling.

Section 15: Powers of inspection

48. Section 15 sets out the powers of inspection of those who enter premises for that purpose. It includes a power to seize and remove documents or anything else relevant to the discharge of the functions in question. It also includes power to require access to records or documents which may be stored on a computer. A person who obstructs an inspector exercising a power of entry or inspection, or who fails to comply with the requirement of an inspector, commits an offence, punishable on conviction in a magistrates' court with a fine not exceeding level 4 on the standard scale (currently £2,500).

Section 16: Power to require information

49. This section empowers the Welsh Ministers to require a local authority, or any person with whom the local authority has entered into arrangements in the exercise of the functions under sections 7 to 10, to provide them with relevant information, documents or records. The power extends to any information, documents or records which relate to the exercise of functions under sections 7 to 12 and which the Welsh Ministers consider necessary for the purposes of their functions under this Part. The power also applies where a person other than the Welsh Ministers is carrying out inspections as provided for by regulations made under section 13(2).

Section 17: Guidance

50. This section requires Welsh authorities to have regard to guidance issued by the Welsh Ministers when exercising their functions where the guidance is about the exercise of the specific functions under sections 1 to 10 or more generally about action to promote the broad aims for contributing to the eradication of child poverty.
51. Subsection (3) makes separate provision requiring a local authority to have regard to any guidance issued under this section in relation to its functions under sections 11 and 12.

Section 18: Directions

52. Section 18 gives a power to Welsh Ministers to direct a Welsh authority to take action to secure compliance with the duties under sections 2, 7, 10, 11 or 12 where it is felt that the Welsh authority is failing or is likely to fail to comply with those duties.

Adran 18: Cyfarwyddiadau

52. Mae adran 18 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru gyfarwyddo awdurdod Cymreig i gymryd camau i sicrhau cydymffurfiaeth â'r dyletswyddau o dan adrannau 2, 7, 10, 11 neu 12, os credir bod yr awdurdod Cymreig yn methu, neu'n debygol o fethu â chydymffurfio â'r dyletswyddau hynny.

Rhan 2: Gwarchod Plant a Gofal Dydd i Blant

Adran 19 Ystyr "gwarchod plant" a "gofal dydd i blant"

53. Mae adran 19 yn diffinio "gwarchod plant" a "gofal dydd i blant" at ddiben rheoleiddio'r gweithgareddau hyn o dan Ran 2 o'r Mesur
54. Mae person yn "warchodwr plant" os yw'n gofalu am un neu ragor o blant o dan wyth oed mewn mangre ddomestig er mwyn gwobr.
55. Mae person yn darparu "gofal dydd i blant" os yw'n darparu gofal ar unrhyw adeg i blant o dan wyth oed mewn mangre nad yw'n fangre ddomestig.
56. Mae is-adran (3) yn darparu i Weinidogion Cymru bŵer drwy orchymyn i newid yr oeddrannau y cyfeirir atynt yn y diffiniadau o "warchodwr plant" a "gofal dydd i blant" ac i bennu amgylchiadau a fydd yn gyfystyr ag eithriadau i'r diffiniadau. Ni fydd person y mae ei weithgaredd yn dod o fewn yr amgylchiadau a bennir drwy orchymyn yn warchodwr plant nac yn ddarparydd gofal dydd (yn ôl y digwydd) ac ni fydd yn ofynnol iddo gofrestru naill ai o dan adran 21 neu adran 23. Mae is-adran (5) yn nodi rhestr nad yw'n un hollgynhwysfawr o'r mathau o faterion y caniateir gwneud eithriadau mewn perthynas â hwy: (a) y categori o berson sy'n darparu'r gwasanaeth gwarchod plant neu'r gofal dydd; (b) y plentyn neu'r plant y darperir ef ar ei gyfer neu ar eu cyfer; (c) natur y gwasanaeth gwarchod plant neu'r gofal dydd; (d) y fangre y darperir ef ynnddi; (e) yr adegau pan ddarperir ef; ac (f) y trefniadau y darperir ef oddi tanynt.
57. Y prif ffactor sy'n gwahaniaethu rhwng gwarchod plant a gofal dydd yw a yw plant yn cael gofal ar "fangre ddomestig", a ddiffinnir yn is-adran (6) fel unrhyw fangre sy'n cael ei defnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd breifat.

Part 2: Child Minding and Day Care for Children

Section 19: Meaning of “child minding” and “day care for children”

53. Section 19 defines “child minding” and “day care for children” for the purpose of regulating these activities under Part 2 of the Measure.
54. A person is a “child minder” if they look after one or more children under the age of eight on domestic premises for reward.
55. A person provides “day care for children” if they provide care at any time for children under the age of eight on premises other than domestic premises.
56. Subsection (3) provides the Welsh Ministers with a power by order to change the ages referred to in the definitions of “child minder” and “day care for children” and to specify circumstances which will amount to exceptions from the definitions. A person whose activity falls within the circumstances specified by order will not be a child minder or a provider of day care (as the case may be) and will not be required to register either under section 21 or section 23. Subsection (5) sets out a non-exhaustive list of the kinds of matters in relation to which exceptions may be made: (a) the category of person providing the child minding or day care; (b) the child or children for whom it is provided; (c) the nature of the child minding or day care; (d) the premises on which it is provided; (e) the times during which it is provided and (f) the arrangements under which it is provided.
57. The principal factor which distinguishes child minding from day care is whether or not children are cared for on “domestic premises”, which are defined in subsection (6) as any premises which are wholly or mainly used as a private dwelling.

Section 20: Register of child minders

58. Section 20 makes it a requirement for the Welsh Ministers to maintain a register of all persons registered as child minders under this Part of the Measure.

Adran 20 Cofrestr o warchodwyr plant

58. Mae adran 20 yn gwneud yn ofynnol bod Gweinidogion Cymru yn cadw cofrestr o'r holl bersonau a gofrestrir yn warchodwyr plant o dan y Rhan hon o'r Mesur.

Adran 21 Dyletswydd gwarchodwyr plant i gofrestru

59. Mae'r adran hon yn gosod dyletswydd ar warchodwyr plant yng Nghymru i gael eu cofrestru gan Weinidogion Cymru. Rhaid i berson gael ei gofrestru fel gwarchodwr plant gan Weinidogion Cymru cyn gweithredu fel gwarchodwr plant yng Nghymru (is-adran (1)). Caiff Gweinidogion Cymru gyflwyno hysbysiad gorfodi i unrhyw berson y credant ei fod yn gweithredu fel gwarchodwr plant, ac yntau heb ei gofrestru, i wneud hynny, fel cam cychwynnol cyn cymryd mesurau gorfodi pellach os na chydymffurfir â'r hysbysiad (is-adran 2). Mae hysbysiadau gorfodi yn effeithiol am un flwyddyn o'r dyddiad y'i cyflwynir. Mae gwarchodwr plant anghofrestredig yn cyflawni tramgwydd os cyflwynwyd iddo hysbysiad gorfodi a'i fod wedyn, heb esgus rhesymol, yn gweithredu fel gwarchodwr plant (is-adran (5)). Mae is-adran (6) yn darparu bod person a geir yn euog mewn Llys Ynadon o dramgwydd o dan is-adran (5) yn agored i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5,000 ar hyn o bryd).

Adran 22 Cofrestr o ddarparwyr gofal dydd i blant

60. Mae adran 22 yn gwneud yn ofynnol bod Gweinidogion Cymru yn cadw cofrestr o'r holl bersonau a gofrestrwyd i ddarparu gofal dydd i blant o dan y Rhan hon o'r Mesur.

Adran 23 Dyletswydd darparwyr gofal dydd i gofrestru

61. Mae adran 23 yn gosod dyletswydd ar unrhyw berson (p'un a yw'n berson naturiol neu'n gorff corfforaethol neu anghorfforedig o bersonau) sy'n darparu gofal dydd i blant yng Nghymru i gael ei gofrestru gan Weinidogion Cymru. Bydd person sy'n gwneud hynny heb gofrestru a heb esgus rhesymol yn cyflawni tramgwydd. Mae is-adran (3) yn darparu bod person a geir yn euog gan Llys Ynadon o dramgwydd o dan is-adran (2) yn agored i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5,000 ar hyn o bryd).

Adran 24 Ceisiadau i gofrestru: gwarchod plant

62. Mae adran 24 a rheoliadau sydd i'w gwneud o dan yr adran hon yn nodi'r hyn y mae'n rhaid i berson sy'n dymuno cofrestru fel gwarchodwr plant ei wneud er mwyn gwneud cais dilys am gofrestru. Mae'n gosod dyletswydd hefyd ar Weinidogion Cymru i ganiatáu cais am gofrestru os caiff amodau

Section 21: Duty of child minders to register

59. This section places a duty on child minders in Wales to register with the Welsh Ministers. A person must register as a child minder with the Welsh Ministers before acting as a child minder in Wales (subsection (1)). The Welsh Ministers may serve an enforcement notice on any person they consider is acting as a child minder without being registered, as a preliminary step to further enforcement measures if the notice is not complied with (subsection (2)). Enforcement notices have effect for one year from the date of service. An unregistered child minder commits an offence if that person has been served with an enforcement notice and goes on to act as a child minder without reasonable excuse (subsection (5)). Subsection (6) provides that a person convicted in a magistrates' court of an offence under subsection (5) is liable to a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000).

Section 22: Register of providers of day care for children

60. Section 22 makes it a requirement for the Welsh Ministers to maintain a register of all persons registered to provide day care for children under this Part of the Measure.

Section 23: Duty of day care providers to register

61. Section 23 places a duty on any person (whether a natural person or a body of persons corporate or unincorporated) who provides day care for children in Wales to register with the Welsh Ministers. A person who does so without registering and without reasonable excuse commits an offence. Subsection (3) provides that a person convicted by a magistrates' court of an offence under subsection (2) is liable to a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000).

Section 24: Applications for registration: child minding

62. Section 24 and regulations to be made under this section set out what a person who wishes to register as a child minder must do in order to make a valid application for registration. It also places a duty on the Welsh Ministers to grant an application for registration if certain conditions are met and a duty to refuse an application for registration if those conditions are not met.
63. Subsection (2) provides that an application must give information about matters as required by regulations, give other information reasonably required by the Welsh Ministers and be accompanied by a fee set in regulations. Under subsection (3) the Welsh Ministers must

penodol eu bodloni a dyletswydd i wrthod cais am gofrestru os na fodlonir yr amodau hynny.

63. Mae is-adran (2) yn darparu bod rhaid rhoi mewn cais wybodaeth am faterion yn ôl yr hyn sy'n ofynnol gan reoliadau, bod rhaid rhoi gwybodaeth arall y mae angen rhesymol amdani ar Weinidogion Cymru a bod rhaid i ffi a bennir mewn rheoliadau fynd gyda'r cais. O dan is-adran (3) rhaid i Weinidogion Cymru ganiatáu cais onid yw'r ceisydd naill ai wedi ei anghymhwyso o dan adran 38 neu ei fod yn ymddangos bod y gofynion ar gyfer cofrestru fel gwarchodwr plant heb eu bodloni neu'n annhebygol o barhau i gael eu bodloni. Mae'r gofynion ar gyfer cofrestru fel gwarchodwr plant i'w nodi mewn rheoliadau o dan adran 25. Pan na fo'n ofynnol i Weinidogion Cymru ganiatáu'r cais o dan is-adran (3), rhaid iddynt ei wrthod (is-adran (4)).

Adran 25 Gofynion rhagnodedig ar gyfer cofrestru fel gwarchodwr plant

64. Mae'r adran hon yn nodi'r mathau o bethau y caiff rheoliadau eu rhagnodi fel gofynion ar gyfer cofrestru fel gwarchodwr plant.

Adran 26 Ceisiadau i gofrestru: gofal dydd i blant

65. Mae adran 26 a'r rheoliadau sydd i'w gwneud o dan yr adran hon yn nodi beth y mae'n rhaid i berson sy'n dymuno cofrestru fel darparydd gofal dydd i blant ei wneud er mwyn gwneud cais dilys am gofrestru. Mae'n gosod dyletswydd hefyd ar Weinidogion Cymru i ganiatáu cais am gofrestru os caiff amodau penodol eu bodloni a dyletswydd i wrthod cais am gofrestru os na fodlonir yr amodau hynny.
66. Mae is-adran (2) yn darparu bod rhaid rhoi mewn cais wybodaeth am faterion yn ôl yr hyn sy'n ofynnol gan reoliadau, bod rhaid rhoi gwybodaeth arall y mae angen rhesymol amdani ar Weinidogion Cymru a bod rhaid i ffi a bennir mewn rheoliadau fynd gyda'r cais. O dan is-adran (3) rhaid i Weinidogion Cymru ganiatáu cais onid yw'r ceisydd naill ai wedi ei anghymhwyso o dan adran 38 neu ei fod yn ymddangos bod y gofynion ar gyfer cofrestru fel darparydd gofal dydd heb eu bodloni neu'n annhebygol o barhau i gael eu bodloni. Mae'r gofynion ar gyfer cofrestru fel darparydd gofal dydd i blant i'w nodi mewn rheoliadau o dan adran 27. Pan na fo'n orfodol i Weinidogion Cymru ganiatáu'r cais o dan is-adran (3), rhaid iddynt ei wrthod (is-adran (4)).

Adran 27 Gofynion rhagnodedig ar gyfer cofrestru darparwyr gofal dydd i blant

67. Mae'r adran hon yn nodi'r mathau o bethau y caiff rheoliadau eu rhagnodi'n ofynion ar gyfer cofrestru fel darparydd gofal dydd i blant.

grant an application unless the applicant is either disqualified under section 38 or it appears that the requirements for registration as a child minder are not satisfied or are not likely to continue to be satisfied. The requirements for registration as a child minder are to be set out in regulations under section 25. Where the Welsh Ministers are not required to grant the application under subsection (3), they must refuse it (subsection (4)).

Section 25: Prescribed requirements for registration as a child minder

64. This section sets out the types of things which regulations may prescribe as requirements for registration as a child minder.

Section 26: Applications for registration: day care for children

65. Section 26 and regulations to be made under this section set out what a person who wishes to register as a provider of day care for children must do in order to make a valid application for registration. It also places a duty on the Welsh Ministers to grant an application for registration if certain conditions are met and a duty to refuse an application for registration if those conditions are not met.
66. Subsection (2) provides that an application must give information about matters as required by regulations, give other information reasonably required by the Welsh Ministers and be accompanied by a fee set in regulations. Under subsection (3) the Welsh Ministers must grant an application unless the applicant is either disqualified under section 38 or it appears that the requirements for registration as a day care provider are not satisfied and are not likely to continue to be satisfied. The requirements for registration as a provider of day care for children are to be set out in regulations under section 27. Where the Welsh Ministers are not obliged to grant an application under subsection (3), they must refuse it (subsection (4)).

Section 27: Prescribed requirements for registration of providers of day care for children

67. This section sets out the types of things which regulations may prescribe as requirements for registration as a provider of day care for children.

Adran 28 Cofnodi ar y gofrestr a thystysgrifau

68. Mae is-adran (1) yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru, os caniateir cais o dan adran 24(1), gofnodi'r ceisydd ar y gofrestr gwarchodwyr plant a chyflwyno tystysgrif gofrestru i'r ceisydd sy'n datgan bod y ceisydd wedi ei gofrestru.
69. Mae is-adran (2) yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru, os caniateir cais o dan adran 26(1), gofnodi'r ceisydd fel darparrydd gofal dydd mewn perthynas â'r fangre o dan sylw a chyflwyno tystysgrif gofrestru i'r ceisydd sy'n datgan bod y ceisydd wedi ei gofrestru.
70. Mae is-adran (3) yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru bennu mewn rheoliadau pa wybodaeth y mae'n rhaid i dystysgrif gofrestru ei chynnwys.
71. Mae is-adran (4) yn gwneud yn ofynnol bod Gweinidogion Cymru yn rhoi tystysgrif ddiwygiedig i'r person cofrestredig os digwyddodd newid yn yr amgylchiadau sy'n peri bod angen diwygio'r dystysgrif.
72. Mae is-adran (5) yn gwneud yn ofynnol bod Gweinidogion Cymru, pan fydd unrhyw ffi ragnodedig yn cael ei thalu gan y person cofrestredig, yn darparu copi o'r dystysgrif os cânt eu bodloni bod y dystysgrif wreiddiol wedi ei cholli neu wedi ei difa.

Adran 29 Amodau wrth gofrestru

73. Mae Adran 29 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru osod amodau ar gofrestriad person sy'n gweithredu fel gwarchodwr plant, neu ddarparrydd gofal dydd. Ceir gosod amodau naill ai wrth gofrestru am y tro cyntaf neu ar unrhyw adeg yn ddiweddarach. Mae gan Weinidogion Cymru, fel yr awdurdod cofrestru, ddisgresiwn i benderfynu pa amodau i'w gosod, ac o dan is-adran (3), cânt amrywio neu ddiddymu unrhyw amod hefyd. Mae is-adran (4) yn darparu bod person cofrestredig yn cyflawni tramgwydd os yw'n methu, heb esgus rhesymol, â chydymffurfio ag unrhyw amod. Mae is-adran (5) yn darparu bod person a geir yn euog o dramgwydd o dan is-adran (4) yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5,000 ar hyn o bryd).

Adran 30 Rheoliadau sy'n llywodraethu gweithgareddau

74. Mae adran 30 yn darparu bod Gweinidogion Cymru yn cael gwneud rheoliadau sy'n gosod gofynion ynghylch sut mae personau cofrestredig yn cyflawni'r gweithgaredd a reoleiddir.

Section 28: Entry on the register and certificates

68. Subsection (1) provides that if an application under section 24(1) is granted, the Welsh Ministers must register the applicant on the child minders register as a child minder and issue the applicant with a certificate of registration stating that the applicant is registered.
69. Subsection (2) provides that if an application under section 26(1) is granted, the Welsh Ministers must register the applicant as a day care provider in respect of the premises in question and issue the applicant with a certificate of registration stating that the applicant is registered.
70. Subsection (3) provides for the Welsh Ministers to set out in regulations the information which a certificate of registration must contain.
71. Subsection (4) requires the Welsh Ministers to give the registered person an amended certificate if there has been a change of circumstances which requires an amendment to be made to the certificate.
72. Subsection (5) requires the Welsh Ministers to provide a copy of the certificate on payment by the registered person of any prescribed fee, if they are satisfied that the original certificate has been lost or destroyed.

Section 29: Conditions on registration

73. Section 29 empowers the Welsh Ministers to impose conditions on the registration of a person who acts as a child minder or a day care provider. Conditions may be imposed either on first registration or at any subsequent time. The Welsh Ministers as the registration authority have discretion to decide what conditions to impose and under subsection (3) may also vary or remove any condition. Subsection (4) provides that a registered person commits an offence if, without reasonable excuse, they fail to comply with any condition. Subsection (5) provides that a person guilty of an offence under subsection (4) is liable on summary conviction to a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000).

Section 30: Regulations governing activities

74. Section 30 provides for the Welsh Ministers to make regulations imposing requirements about how registered persons carry on the regulated activity.

75. Caiff rheoliadau osod gofynion sy'n ymwneud (ymhlith pethau eraill) â lles a datblygiad y plant o dan sylw; addasrwydd i ofalu am blant sydd yn yr oedran perthnasol, neu fod mewn cysylltiad rheolaidd â'r plant o dan sylw; cymwysterau a hyfforddiant; y nifer mwyaf o blant y caniateir gofalu amdanynt a'r nifer o unigolion sy'n ofynnol i gynorthwyo wrth ofalu; cynnal a chadw'r fangre a'r cyfarpar, a diogelwch ac addasrwydd y cyfryw; y gweithdrefnau i drafod cwynion; goruchwyllo staff; cadw cofnodion; a darparu gwybodaeth.
76. Caiff rheoliadau hefyd wneud yn ofynnol bod unrhyw berson yn bodloni ffactorau, safonau neu faterion eraill y gellir eu rhagnodi neu gyfeirio atynt yn y rheoliadau, a chaiff Gweinidogion Cymru gymryd i ystyriaeth unrhyw fethiant gan unrhyw berson, wrth arfer eu swyddogaethau o dan y Rhan hon o'r Mesur ac mewn unrhyw achos llys, p'un ai'n droseddol neu'n sifil. Mae is-adran (4) yn darparu bod y pŵer i wneud rheoliadau yn cynnwys pŵer i wneud toriad o'r rheoliadau yn dramgwydd troseddol y gellir ei gosbi, ar gollfarn ddiannod, â dirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5,000 ar hyn o bryd).

Adran 31 Diddymu cofrestriad

77. Mae is-adran (1) yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru ddiddymu cofrestriad gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd os yw'r person hwnnw wedi ei anghymhwysu rhag cael ei gofrestru o dan adran 38.
78. Mae is-adran (2) yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru farnu y dylid diddymu cofrestriad person os nad yw'r gofynion ynghylch addasrwydd o dan adran 25 neu adran 27 bellach yn cael eu bodloni, neu os byddant yn peidio â chael eu bodloni, neu os yw'r person wedi peidio â chydymffurfio ag un o amodau ei gofrestriad, neu wedi peidio â thalu ffi ragnodedig.
79. Mae is-adran (3) yn rhwystro diddymu os gosodwyd gofyniad ar y person cofrestredig i wneud unrhyw newidiadau neu ychwanegiadau at unrhyw wasanaethau, cyfarpar neu fangre, ac nad yw'r person wedi cael cyfle teg i fodloni'r gofyniad am nad yw'r amser a bennwyd gan yr awdurdod cofrestru ar gyfer cydymffurfio â'r gofyniad wedi dod i ben, a phan fo'r unig ddiffyg neu annigonolrwydd i'w briodoli i'r ffaith nad yw'r newidiadau neu ychwanegiadau eto wedi eu cwblhau.
80. Rhaid gwneud unrhyw ddiddymiad o dan yr adran hon mewn ysgriflen (is-adran (4)), ac y mae'n ddarostyngedig i'r gofynion o ran gweithdrefn a bennir yn adran 36.
81. Yn ychwanegol, mae is-adran (5) yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru, mewn rheoliadau, ragnodi amgylchiadau eraill pan ganiateir diddymu cofrestriad person.

75. Regulations may impose requirements about (amongst other things) the welfare and development of the children concerned; suitability to look after, or be in regular contact with, the children concerned; qualifications and training; the maximum number of children who may be looked after and the number of persons required to assist in looking after them; the maintenance, safety and suitability of the premises and equipment; the procedures for dealing with complaints; the supervision of staff; the keeping of records; and the provision of information.
76. Regulations may also require any person to meet factors, standards or other matters which may be prescribed by or referred to in the regulations and the Welsh Ministers may take any failing by any person into account when exercising their functions under this Part of the Measure and in any court proceedings, whether civil or criminal. Subsection (4) provides that the regulation-making power includes a power to make a breach of the regulations a criminal offence punishable on summary conviction by a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000).

Section 31: Cancellation of registration

77. Subsection (1) provides that Welsh Ministers must cancel the registration of a registered child minder or day care provider if that person has become disqualified from registration under section 38.
78. Subsection (2) provides that the Welsh Ministers may exercise their judgment to cancel a person's registration if the suitability requirements under section 25 or section 27 have ceased to or will cease to be satisfied, if the person has failed to comply with a condition of their registration or they have failed to pay a prescribed fee.
79. Subsection (3) prevents cancellation if there has been a requirement imposed on the registered person to make any changes or additions to any services, equipment or premises and the person has not had a fair chance to meet the requirement because the time set by the registration authority for complying has not expired and the only defect or insufficiency is due to the changes or additions not having yet been made.
80. A cancellation under this section must be in writing (subsection (4)) and is subject to the requirements about procedure set out in section 36.
81. In addition, subsection (5) provides that the Welsh Ministers may prescribe in regulations other circumstances in which the registration of a person may be cancelled.

Adran 32 Atal cofrestriad

82. Mae adran 32 yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i bennu o dan ba amgylchiadau y caiff cofrestriad gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd gael ei atal dros dro. Caiff y rheoliadau ddarparu ar gyfer y cyfnod atal hwyaf a chaiff ddarparu hefyd ar gyfer atal ar gais y person cofrestredig.
83. Mae is-adran (3) yn ei gwneud yn ofynnol i reoliadau gynnwys hawl apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn ataliad, ac eithrio mewn perthynas ag ataliad gwirfoddol ar gais y person cofrestredig (is-adran (4)). Rhaid i berson cofrestredig beidio â gweithredu fel gwarchodwr plant, na darparu gofal bydd yn y fangre y'i cofrestrwyd ar ei chyfer tra bo wedi ei atal. Mae is-adran (7) yn darparu bod person yn euog o dramgwydd os yw'n gweithredu, heb esgus rhesymol, fel gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd mewn mangre tra bo'i gofrestrriad wedi ei atal, ac yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5,000 ar hyn o bryd).

Adran 33 Tynnu oddi ar y gofrestr yn wirfoddol

84. Mae adran 33 yn darparu bod gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd yn cael tynnu'n wirfoddol ei enw oddi ar y gofrestr berthnasol drwy hysbysu Gweinidogion Cymru.
85. Rhaid i Weinidogion Cymru beidio â chydsynio â chais am dynnu enw yn wirfoddol os ydynt wedi hysbysu o'u bwriad i ddiddymu cofrestriad y person a'u bod yn dal i fwriadu gwneud hynny (is-adran (3)). Ni chaiff y Gweinidogion gydsynio ychwaith â chais o'r fath os ydynt wedi hysbysu o'u penderfyniad i ddiddymu cofrestriad ac nad yw'r cyfnod amser y caniateir dwyn apêl ynddo wedi dod i ben neu, os yw apêl wedi ei dwyn, nad yw wedi ei phenderfynu (is-adran (4)).

Adran 34 Amddiffyn plant mewn argyfwng: diddymu cofrestriad

86. Mae adran 34 yn darparu ar gyfer gwneud cais gan Weinidogion Cymru i ynad heddwch am orchymyn sy'n diddymu cofrestriad person ar unwaith os yw'n ymddangos bod plentyn yn dioddef neu'n debygol o ddioddef niwed sylweddol. Ceir gwneud cais o'r fath heb roi rhybudd, a rhaid i unrhyw orchymyn fod mewn ysgrifen. Rhaid i Weinidogion Cymru gyflwyno copi o'r gorchymyn i'r person cofrestredig mor fuan ag y bo modd, ynghyd ag unrhyw ddatganiad ysgrifenedig a wnaed i gefnogi'r cais, a hysbysiad o'r hawl i apelio. Mae is-adran (7) yn gwneud yn ofynnol bod Gweinidogion Cymru yn hysbysu'r awdurdod lleol perthnasol o'r gorchymyn.

Section 32: Suspension of registration

82. Section 32 allows the Welsh Ministers to make regulations to set circumstances when the registration of a child minder or day care provider may be temporarily suspended. The regulations can provide for a maximum period of suspension and can also provide for suspension at the request of the registered person.
83. Subsection (3) requires that regulations include a right of appeal to the First-tier Tribunal against suspension, except in relation to voluntary suspension at the request of the registered person (subsection (4)). A registered person must not act as a child minder or provide day care on the premises for which they are registered whilst suspended. Subsection (7) provides that a person is guilty of an offence if they act as a child minder or provide day care on premises without reasonable cause whilst their registration is suspended and is liable on summary conviction to a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000).

Section 33: Voluntary removal from the register

84. Section 33 provides for a child minder or day care provider to voluntarily remove their name from the relevant register by giving notice to the Welsh Ministers.
85. The Welsh Ministers must not comply with a request for voluntary removal if they have given notice of their intention to cancel the person's registration and they still intend to do so (subsection (3)). Neither can the Welsh Ministers comply with such a request if they have given notice of their decision to cancel registration and the time within which an appeal may be brought has not expired or, if an appeal has been brought, it has not been determined (subsection (4)).

Section 34: Protection of children in an emergency: cancellation of registration

86. Section 34 provides for the Welsh Ministers to apply to a justice of the peace for an order cancelling a person's registration with immediate effect if it appears that a child is suffering or is likely to suffer significant harm. Such an application may be made without notice and any order made must be in writing. The Welsh Ministers must serve a copy of the order on the registered person as soon as possible, together with any written statement made in support of the application and notice of the right of appeal. Subsection (7) requires the Welsh Ministers to notify the relevant local authority of the order.

87. Mae is-adran (8) yn diffinio ystyr "niwed" fel yr ystyr a roddir i "harm" yn Neddf Plant 1989 (p.41) ac yn pennu bod y cwestiwn a yw niwed yn sylweddol i'w benderfynu yn unol ag adran 31(10) o'r Ddeddf honno. Yn Neddf Plant 1989 ystyr "harm" yw camdriniaeth neu amhariad ar iechyd neu ddatblygiad gan gynnwys, er enghraifft, yr amhariad y dioddefir ganddo drwy weld neu glywed rhywun arall yn cael ei gam-drin. Yn ôl darpariaethau adran 31(10) o Ddeddf 1989, pan fo'r cwestiwn ynghylch a yw niwed y mae plentyn yn dioddef ganddo yn sylweddol yn dibynnu ar iechyd neu ddatblygiad y plentyn, rhaid cymharu ei iechyd neu ei ddatblygiad â'r hyn y byddai'n rhesymol ei ddisgwyl yn achos plentyn tebyg.

Adran 35 Amddiffyn plant mewn argyfwng: newidiadau i amodau

88. Mae adran 35 yn caniatáu i Weinidogion Cymru amrywio neu ddiddymu amodau presennol, neu ychwanegu amodau newydd at gofrestriad person, a hynny'n weithredol ar unwaith, pan fo ganddynt achos rhesymol dros gredu bod risg o niwed sylweddol i blentyn os na fyddant yn gwneud hynny. Rhaid i Weinidogion Cymru gymryd camau o'r fath drwy hysbysiad ysgrifenedig sydd i'w gyflwyno i'r person cofrestredig drwy ei draddodi iddo neu drwy ei anfon drwy'r post i gyfeiriad hysbys diwethaf y person hwnnw. Rhaid i'r hysbysiad gynnwys rhesymau Gweinidogion Cymru dros gredu bod plentyn o dan risg o niwed sylweddol, pennu'r amod sydd wedi ei amrywio, ei dynnu i ffwrdd neu ei osod ac esbonio'r hawl i apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf o dan adran 37.

Adran 36 Gweithdrefn ar gyfer cymryd camau penodol

89. Mae adran 36 yn nodi'r gweithdrefnau i Weinidogion Cymru eu dilyn i hysbysu ymlaen llaw berson cofrestredig neu geisydd am gofrestriad os ydynt yn bwriadu cymryd un o nifer o gamau sy'n effeithio ar gofrestriad. Y camau yw: gwrthod cais am gofrestru; gosod amod newydd ar gofrestriad person; amrywio neu dynnu i ffwrdd unrhyw amod a osodwyd ar gofrestriad person; gwrthod caniatáu cais i amrywio neu dynnu i ffwrdd unrhyw amod o'r fath; diddymu cofrestriad person.
90. Mae is-adran (2) yn darparu nad yw adran 36 yn gymwys i gamau a gymerir mewn ymateb i sefyllfaoedd brys o dan adran 34 (amddiffyn plant mewn argyfwng: diddymu cofrestriad), nac adran 35 (newidiadau i amodau mewn argyfwng).
91. Pan fo Gweinidogion Cymru wedi cyflwyno hysbysiad o'u bwriad, mae is-adran (5) yn eu hatal rhag cymryd y cam arfaethedig cyn pen 28 diwrnod ar ôl dyddiad cyflwyno'r hysbysiad, oni fydd derbynnydd yr hysbysiad yn hysbysu Gweinidogion Cymru ei fod yn dymuno gwrthwynebu bod y cam yn cael ei gymryd. Os bydd y derbynnydd yn rhoi hysbysiad ei fod yn dymuno gwrthwynebu hynny, rhaid i Weinidogion Cymru roi cyfle i

87. Subsection (8) defines “harm” as having the same meaning as in the Children Act 1989 (“the 1989 Act”) and the question of whether harm is significant is to be determined in accordance with section 31(10) of the 1989 Act. In the 1989 Act “harm” means ill-treatment or the impairment of health or development including, for example, impairment suffered from seeing or hearing the ill-treatment of another. The provisions of section 31(10) of the 1989 Act provide that where the question of whether harm suffered by a child is significant turns on the child's health or development, his health or development shall be compared with that which could reasonably be expected of a similar child.

Section 35: Protection of children in an emergency: changes to conditions

88. Section 35 allows the Welsh Ministers to vary or remove existing conditions, or add new conditions, to a person’s registration with immediate effect where they have reasonable cause to believe that there is a risk of significant harm to a child if they do not do so. The Welsh Ministers must take such action by written notice to be served on the registered person by delivering it to them or by sending it by post to that person’s last known address. The notice must include the Welsh Ministers’ reasons for believing that a child is at risk of significant harm, specify the condition varied, removed or imposed and explain the right of appeal to the First-tier Tribunal under section 37.

Section 36: Procedure for taking certain steps

89. Section 36 sets out the procedures for the Welsh Ministers to give advance notice to a registered person or applicant for registration if they propose to take one of a number of steps affecting registration. The steps are: refusing an application for registration; imposing a new condition on a person’s registration; varying or removing any condition imposed on a person’s registration; refusing to grant an application for the variation or removal of any such condition; cancelling a person’s registration.
90. Subsection (2) provides that section 36 does not apply to actions taken in response to emergency situations under section 34 (protection of children in an emergency: cancellation of registration) or section 35 (protection of children in an emergency: changes to conditions).
91. When the Welsh Ministers have served notice of their proposal, subsection (5) prevents them from taking the proposed step until 28 days have passed from the date of service of the notice, unless the recipient of the notice notifies the Welsh Ministers that they wish to

dderbynnwydd yr hysbysiad wrthwynebu cyn iddynt gymryd y cam arfaethedig (is-adran (6)). Os bydd Gweinidogion Cymru yn penderfynu cymryd y cam, rhaid iddynt hysbysu'r derbynnwydd o'u penderfyniad (is-adran (8)). Mae'r ddyletswydd hon yn gymwys p'un a yw'r derbynnwydd yn rhoi hysbysiad o ddymuniad i wrthwynebu ai peidio.

Adran 37   Apelau

92. Mae adran 31 yn darparu bod apelau sydd i'w gwneud yn erbyn penderfyniadau Gweinidogion Cymru i'w gwneud i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf².
93. Mae is-adran (1) yn caniatáu i geisydd am gofrestrriad neu berson cofrestredig (yn ôl fel y digwydd) apelio yn erbyn penderfyniad gan Weinidogion Cymru i wrthod cais am gofrestrriad, i osod, amrywio neu dynnu i ffwrdd amodau cofrestriad, i wrthod cais am amrywio neu dynnu i ffwrdd amod, neu i ddiddymu cofrestriad.
94. Mae is-adran (2) hefyd yn caniatáu apêl i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf gan geisydd am gofrestrriad neu gan berson cofrestredig (yn ôl fel y digwydd) ynglŷn â phenderfyniad (nad yw'n un o'r penderfyniadau yn is-adran (1)) y mae Gweinidogion Cymru yn eu pennu mewn rheoliadau. Caniateir i apelau gael eu gwneud hefyd gan berson cofrestredig y gwneir gorchymyn yn ei erbyn o dan adran 34 (Amddiffyn plant mewn argyfwng: diddymu cofrestriad) a pherson cofrestredig y rhoddir hysbysiad iddo o dan adran 35 (Amddiffyn plant mewn argyfwng: newidiadau i amodau).
95. Mae is-adran (3) ac is-adran (4) yn nodi'r camau y caiff y Tribiwnlys Haen Gyntaf eu cymryd ar apêl.

Adran 38   Anghymhwysu rhag cofrestru

96. Mae adran 38 yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n pennu o dan ba amgylchiadau y bydd person wedi ei anghymhwysu rhag cofrestru. Mae is-adran (3) yn nodi'r amrediad o amgylchiadau y ceir eu cynnwys mewn rheoliadau. Nid yw'r rhestr o amgylchiadau yn rhestr hollgynhwysfawr.
97. Mae is-adran (4) yn darparu y caiff rheoliadau anghymhwysu person rhag cofrestru os yw rhywun sy'n byw gyda'r person hwnnw neu rywun sy'n gweithio ar ei aelwyd wedi ei anghymhwysu.

---

² Mae'r Tribiwnlys Haen Gyntaf wedi ei rannu'n 5 siambr wahanol. Mae apelau yn erbyn penderfyniadau awdurdod cofrestru o dan y darpariaethau hyn yn apelau i Siambr Iechyd, Addysg a Gofal Cymdeithasol y Tribiwnlys Haen Gyntaf.

object to the step being taken. If the recipient gives notice that they wish to object, the Welsh Ministers must provide the recipient of a notice with an opportunity to object before taking the proposed step (subsection (6)). If the Welsh Ministers decide to take the step, they must give the recipient notice of their decision (subsection (8)). This duty applies whether or not the recipient gives notice of a wish to object.

Section 37: Appeals

92. Section 31 provides for appeals to be made against the decisions of the Welsh Ministers to the First-tier Tribunal².
93. Subsection (1) allows an applicant for registration or (as the case may be) a registered person to appeal against a decision of the Welsh Ministers to refuse an application for registration, to impose, vary or remove conditions of registration, to refuse an application to vary or remove a condition, or to cancel registration.
94. Subsection (2) also allows for an appeal to the First-tier Tribunal by an applicant for registration or (as the case may be) a registered person in respect of a determination (other than one of the decisions in subsection (1)) which the Welsh Ministers specify in regulations. Appeals may also be made by a registered person against whom an order is made under section 34 (protection of children in an emergency: cancellation of registration) and a registered person who is given notice under section 35 (protection of children in an emergency: changes to conditions).
95. Subsections (3) and (4) set out the actions that may be taken by the First-tier Tribunal on appeal.

Section 38: Disqualification from registration

96. Section 38 allows the Welsh Ministers to make regulations which set out circumstances under which a person is disqualified from registration. Subsection (3) sets out the range of circumstances which may be included in the regulations. The list of circumstances is not an exhaustive list.
97. Subsection (4) provides that regulations may also disqualify a person from registration if someone they live with or who works in their household is disqualified.

---

² The First-tier Tribunal is divided into 5 different chambers. Appeals against decisions of a registration authority under these provisions are to the First-tier Tribunal's Health, Education and Social Care Chamber.

98. Mae is-adran (5) yn darparu, pan fo person wedi ei anghymhwysu, y caiff wneud cais wedyn i Weinidogion Cymru yn gofyn i'w anghymhwysiad gael ei ollwng. Y gofynion yw bod y person wedi datgelu'r anghymhwysiad i Weinidogion Cymru a bod Gweinidogion Cymru yn cydsynio mewn ysgrifen iddo beidio â chael ei anghymhwysu.

Adran 39 Canlyniadau anghymhwysu

99. Mae adran 39 yn nodi effaith anghymhwysu ar berson. Rhaid i berson a anghymhwyswyd o dan adran 38 beidio â gweithredu fel gwarchodwr plant yng Nghymru na darparu gofal dydd yng Nghymru nac ymwneud yn uniongyrchol â rheoli unrhyw darpariaeth yng Nghymru; ni chaiff person cofrestredig, ychwaith, gyflogi person a anghymhwyswyd mewn cysylltiad â darparu gwasanaeth gofal dydd neu warchod plant.
100. Mae is-adran (3) yn darparu ei bod yn dramgwydd i'r person a anghymhwyswyd fynd yn groes i is-adran (1) neu i gyflogwr fynd yn groes i is-adran (2). Yn y naill achos a'r llall mae'r tramgwydd yn gallu dwyn cosb, yn dilyn collfarn ddiannod, o gyfnod yn y carchar na fydd yn hwy na 51 wythnos neu o ddirwy na fydd yn fwy na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5000 ar hyn o bryd), neu'r ddau. Pan fo anghymhwysiad y tramgwyddwr yn ganlyniad i'r ffaith ei fod yn rhan o'r un aelwyd â pherson arall sydd wedi ei anghymhwysu neu pan fo'r tramgwydd yn un o gyflogi person a anghymhwyswyd, yna bydd yn amddiffyniad os gall person brofi na wyddai, ac nad oedd ganddo sail resymol dros gredu ei fod yn byw gyda pherson a oedd wedi ei anghymhwysu, neu'n byw ar yr un aelwyd ag ef, neu wedi ei gyflogi.

Adran 40 Arolygu

101. Mae adran 40 yn rhoi i Weinidogion Cymru bŵer i ddarparu drwy reoliadau ar gyfer arolygu darparwyr gwarchod plant a gofal dydd yng Nghymru ac ar gyfer cyhoeddi adroddiadau arolygu. Cynhelir yr arolygiadau gan Weinidogion Cymru neu gan Estyn (sef yr arolygiaeth addysg a hyfforddiant y mae Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru yn ben arni) neu gan unrhyw berson arall o dan drefniadau a wneir gyda Gweinidogion Cymru. Caiff y rheoliadau ddarparu bod adroddiadau arolygu yn "freintiedig" at ddibenion y gyfraith ar ddifenwi oni ellir dangos bod adroddiad wedi ei gyhoeddi gyda malais.

Adran 41 Pwerau mynediad

102. Mae adran 41 yn darparu pwerau mynediad i unrhyw berson a awdurdodir gan Weinidogion Cymru i fynd ar unrhyw adeg resymol i mewn i fangre yng Nghymru lle y gwarchodir plant neu y darperir gofal dydd ar unrhyw adeg, Mae is-adran (2) yn darparu i berson awdurdodedig bŵer i fynd i mewn i

98. Subsection (5) provides that where a person is disqualified they can apply to the Welsh Ministers for their disqualification to be waived if the person has disclosed the disqualification to the Welsh Ministers and the Welsh Ministers give their consent in writing.

Section 39: Consequences of disqualification

99. Section 39 sets out the effect of disqualification on a person. A person who is disqualified under section 38 must not act as a child minder in Wales or provide day care in Wales or be directly concerned in the management of any provision in Wales; neither can a registered person employ a disqualified person in connection with the provision of day care or child minding.
100. Subsection (3) provides that contravention of subsection (1), by the person disqualified, or contravention of subsection (2), by an employer, is an offence. In both cases the offence is punishable on summary conviction by imprisonment for a term not exceeding 51 weeks or to a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000), or both. Where the offenders' disqualification is the result of his being part of the same household as another person who is disqualified or the offence is one of employing a disqualified person, then it will be a defence for a person to prove that they didn't know and had no reasonable grounds for believing that they lived with or in a household with or had employed a disqualified person.

Section 40: Inspection

101. Section 40 gives the Welsh Ministers the power by regulations to provide for child minding and day care providers in Wales to be inspected and for the publication of inspection reports. The regulations can provide that inspections will be organised either by the Welsh Ministers or by Estyn (which is the inspectorate of education and training headed by Her Majesty's Chief Inspector of Education and Training in Wales) or any other person under arrangements made with the Welsh Ministers. The regulations may provide that inspection reports are "privileged" for the purposes of the law of defamation unless it can be shown that publication has been made with malice.

Section 41: Powers of entry

102. Section 41 provides powers of entry for any person authorised by the Welsh Ministers at any reasonable time to enter premises in Wales on which child minding or day care is at any time provided. Subsection (2) provides an authorised person with a power of entry to premises if

fangre os oes achos rhesymol i gredu bod plentyn yno yn derbyn gofal yn groes i ddarpariaethau Rhan 2 o'r Mesur.

Adran 42 Pwerau arolygu

103. Mae adran 42 yn nodi'r pwerau arolygu sydd gan bersonau sy'n mynd i mewn i fangre at y diben hwnnw. Mae'r pwerau yn cynnwys y pŵer i ymafael mewn dogfennau neu unrhyw bethau eraill a allai fod yn dystiolaeth o fethiant i gydymffurfio â gofynion rheoliadol, ac i'w symud o'r fangre. Mae'n cynnwys hefyd y pŵer i wneud yn ofynnol caniatáu mynediad at gofnodion neu ddogfennau a fydd hwyrach wedi eu cadw ar gyfrifiadur. Mae unrhyw berson sy'n rhwystro arolygydd rhag arfer pŵer i fynd i mewn i fangre neu bŵer arolygu, neu'n peidio â chydymffurfio â gofyniad arolygydd, yn cyflawni tramgwydd ac mae'n agored, o'i gollfarnu mewn Llys Ynadon, i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 4 ar y raddfa safonol (£2,500 ar hyn o bryd).

Adran 43 Pŵer cwnstabl i gynorthwyo wrth arfer pwerau mynediad

104. Mae adran 43 yn darparu, pan fo ymdrechion i arfer pwerau arolygu wedi eu llesteirio, y caiff person, a awdurdoddir i fynd i mewn i fangre o dan adran 41, wneud cais i lys am warant sy'n awdurdodi cwnstabl i gynorthwyo'r person awdurdodedig i arfer y pŵer i fynd i mewn i fangre, gan ddefnyddio grym rhesymol os oes angen. Caiff y cais am warant fod mewn ymateb i berson sy'n atal pŵer mynediad neu bŵer arolygu arall o dan adran 42 rhag cael ei ddefnyddio.

Adran 44 Cyflenwi gwybodaeth i Weinidogion Cymru

105. Yn ychwanegol at y pŵer i weld dogfennau a deunyddiau eraill wrth arolygu, caiff Gweinidogion Cymru fynnu hefyd bod unrhyw warchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd cofrestredig yn darparu pa wybodaeth bynnag iddynt ynglŷn â gweithgareddau'r person hwnnw fel gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd, a ystyrir gan Weinidogion Cymru yn angenrheidiol at ddibenion eu swyddogaethau o dan y Rhan hon.

Adran 45 Cyflenwi gwybodaeth i awdurdodau lleol

106. Mae adran 45 yn darparu bod rhaid i Weinidogion Cymru ddarparu gwybodaeth i awdurdodau lleol am y rhai sydd wedi eu cofrestru i ddarparu gwasanaeth gwarchod plant neu ofal dydd. Mae hyn yn angenrheidiol i alluogi'r awdurdod lleol i ddarparu gwybodaeth am argaeledd gofal plant i gyflawni ei swyddogaethau o dan a.27 o Ddeddf Gofal Plant 2006 (dyletswydd i ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth). Mae rhannu'r wybodaeth a ragnodir yn broses sy'n cael ei hysgogi gan un o'r camau canlynol: caniatáu cofrestriad; dyroddi hysbysiad o fwriad i ganslo

there is reasonable cause to believe that a child is being looked after there in contravention of the provisions of Part 2 of the Measure.

Section 42: Powers of inspection

103. Section 42 sets out the powers of inspection of those who enter premises for that purpose. It includes a power to seize and remove documents or anything else which may be evidence of failure to comply with regulatory requirements. It also includes power to require access to records or documents which may be stored on a computer. A person who obstructs an inspector exercising a power of entry or inspection power or who fails to comply with the requirement of an inspector commits an offence and is liable on conviction in a magistrates' court to a fine not exceeding level 4 on the standard scale (currently £2,500).

Section 43: Power of constable to assist in exercising powers of entry

104. Section 43 provides for a person authorised to enter premises under section 41, where attempts to exercise inspection powers have been thwarted, to apply to a court for a warrant authorising a constable to assist the authorised person, using reasonable force if necessary. The application for a warrant may be in response to a person preventing exercise of the power of entry or another inspection power under section 42.

Section 44: Supply of information to the Welsh Ministers

105. In addition to the power to see documents and other materials in the course of inspection, the Welsh Ministers may also require any registered child minder or day care provider to provide them with any information connected with that person's activities as a child minder or day care provider which the Welsh Ministers consider necessary for the purposes of their functions under this Part.

Section 45: Supply of information to local authorities

106. Section 45 provides for the Welsh Ministers to provide information to local authorities about those who are registered to provide child minding or day care. This is necessary to enable the local authority to provide information about the availability of childcare in fulfilment of its functions under section 27 of the Childcare Act 2006 (duty to provide information, advice and assistance). The sharing of the information prescribed is triggered by one of the following steps: granting registration; issuing a notice of intention to cancel registration;

cofrestriad; canslo cofrestriad; atal cofrestriad; tynnu enw person oddi ar y gofrestr ar gais y person hwnnw; neu pan fo ynad heddwch yn gwneud gorchymyn o dan adran 34(2). Mae is-adran (5) yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru ddarparu gwybodaeth i berson sy'n arfer swyddogaethau statudol (at ddibenion sy'n gysylltiedig â'r swyddogaethau hynny) ynglŷn ag a yw person wedi ei gofrestru fel gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd.

Adran 46 Y tramgwydd o wneud datganiad anwir neu gamarweiniol

107. Bydd person yn euog o dramgwydd o dan is-adran (1) os yw'n gwneud datganiad anwir neu gamarweiniol gan wybod hynny wrth wneud cais am gofrestriad, a bydd yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy na fydd yn fwy na lefel 5 ar y raddfa safonol (£5000 ar hyn o bryd).

Adran 47 Hysbysiadau o gosb

108. Mae adran 47 yn darparu bod Gweinidogion Cymru yn gosod hysbysiad cosb benodedig ar berson cofrestredig os cânt eu bodloni ei fod wedi cyflawni tramgwydd perthnasol. Mae gan Weinidogion Cymru bŵer i nodi mewn rheoliadau y tramgwyddau hynny y gellir ymdrin â hwy drwy ddefnyddio hysbysiad cosb benodedig. Mae'r cynnig i osod hysbysiad o gosb yn rhoi cyfle i'r person cofrestredig dalu cosb mewn perthynas â thoriad a ganfyddir a chyflawni drwy hynny bob atebolrwydd troseddol am y toriad o dan sylw. Pan fo hysbysiad wedi ei ddyroddi ond bod y gosb heb ei thalu eto, ni chaniateir cychwyn achos ynglŷn â'r tramgwydd y cyfeirir ato yn yr hysbysiad cyn diwedd pa gyfnod bynnag a ragnodir yn yr hysbysiad. Os bydd y person yn talu'r gosb yn unol â'r hysbysiad, ni ellir ei gollfarnu wedyn am y tramgwydd y cyfeirir ato yn yr hysbysiad. Mae'r cosbau yn daladwy i Weinidogion Cymru.

Adran 48 Hysbysiadau o gosb: darpariaeth atodol

109. Caiff rheoliadau o dan adran 48 wneud darpariaeth ynglŷn â ffurf a chynnwys yr hysbysiadau o gosb, gan gynnwys y symiau ariannol a'r terfynau amser ar gyfer talu, a'r camau sydd i'w cymryd os na thelir y gosb yn unol â'r hysbysiad. Mae is-adran (2) yn darparu y caiff rheoliadau wneud darpariaeth ar gyfer gwahanol gosbau a fyddai'n daladwy mewn gwahanol achosion, a hefyd ar gyfer amrywio'r swm os telir ef ar wahanol adegau. Ni chaiff y swm a ragnodir i'w dalu o dan hysbysiad o gosb fod yn fwy na hanner y ddirwy fwyaf y byddai'n rhaid ei thalu yn dilyn collfarn.

cancelling registration; suspending registration; removing a person from the register at that person's request and if a justice of the peace makes an order under section 34(2). Subsection (5) provides for the Welsh Ministers to provide information to a person exercising statutory functions (for purposes connected to those functions) about whether a person is registered as a child minder or day care provider.

Section 46: Offence of making false or misleading statement

107. A person will be guilty of an offence under subsection (1) if they knowingly make a false or misleading statement when applying for registration and will be liable on summary conviction to a fine not exceeding level 5 on the standard scale (currently £5000).

Section 47: Penalty notices

108. Section 47 provides for the Welsh Ministers to impose fixed penalty notices on registered persons where they are satisfied that a person has committed a relevant offence. The Welsh Ministers have power to set out in regulations those offences which will be capable of being dealt with by a fixed penalty notice. The proposal to impose a penalty notice offers the registered person the opportunity of paying a penalty in respect of an identified breach and thereby discharging all criminal liability for the breach in question. Where a notice has been issued but not yet paid, proceedings may not be commenced for the offence to which the notice relates until such time as the period specified in the notice has expired. If the person pays the penalty in accordance with the notice, they cannot then be convicted of an offence to which the notice relates. Penalties are payable to the Welsh Ministers.

Section 48: Penalty notices: supplementary provisions

109. Regulations under section 48 can make provision about the form and content of the penalty notices including monetary amounts and time limits for payment, and actions to be taken if penalty is not paid in accordance with the penalty notice. Subsection (2) provides that regulations may make provision for different penalties to be payable in different cases and also for the amount to differ if paid at different times. The amount prescribed to be paid under a penalty notice cannot exceed a half of the maximum amount of a fine that would have to be paid on conviction.

Adran 49 Terfyn amser ar gyfer achosion

110. Mae adran 49 yn pennu'r terfyn amser ar gyfer cychwyn erlyniad, sef un flwyddyn o'r dyddiad y daw tystiolaeth ddigonol i sylw'r erlynydd i warantu dwyn achos. Mae hyn yn ddarostyngedig i'r cyfyngiad cyffredinol na cheir cychwyn erlyniad ar ôl mwy na thair blynedd ar ôl cyflawni'r tramgwydd.

Adran 50 Tramgwyddau gan gyrff corfforaethol

111. Mae adran 50 yn darparu, pan fo tramgwydd wedi ei gyflawni gan gorff corfforaethol, bod swyddogion y corff hwnnw yn agored i'w herlyn ac i'w cosbi ynglŷn â hynny, os profir bod tramgwydd wedi ei gyflawni gyda'u cydsyniad neu'u hymoddefiad, neu fod y tramgwydd i'w briodoli i unrhyw esgeulustod ar eu rhan.

Adran 51 Cymdeithasau anghorfforedig

112. Mae adran 51 yn darparu, pan fo tramgwydd wedi ei gyflawni gan gymdeithas anghorfforedig, bod rhaid dwyn achos yn enw'r gymdeithas (ac nid yn enw unrhyw un o'i haelodau). Bydd rheolau llys yn gymwys o ran cyflwyno dogfennau i gymdeithas anghorfforedig fel petai'n gorff corfforaethol. Mae'n darparu hefyd, fel yn achos corff corfforaethol, fod swyddog neu aelod o'r gymdeithas yn euog o dramgwydd os cyflawnir tramgwydd gyda chydsyniad neu ymoddefiad y swyddog neu aelod, neu oherwydd unrhyw esgeulustod ar ran swyddog y gymdeithas neu aelod o'i chorff llywodraethu, a gall y swyddog neu aelod fod yn agored i'w erlyn, yn ogystal â'r gymdeithas. Mae is-adran (3) yn gwneud darpariaeth ynglŷn â'r amgylchiadau pan gaiff cymdeithas ei chynrychioli mewn achos gan berson a awdurdodir yn briodol. Mae is-adran (4) yn darparu bod dirwy a osodir ar gymdeithas anghorfforedig i'w thalu allan o gronfeydd y gymdeithas.

Adran 52 Swyddogaethau awdurdodau lleol

113. Caiff rheoliadau a wneir o dan yr adran hon wneud yn ofynnol bod awdurdod lleol yn sicrhau y darperir gwybodaeth neu gyngor ynghylch gwarchod plant a gofal dydd, a sicrhau y darperir hyfforddiant ynglŷn â darparu gwasanaethau gwarchod plant a gofal dydd i blant.

Adran 53 Ffioedd

114. Caiff rheoliadau bennu a gwneud darpariaethau ynglŷn â thalu ffioedd gan warchodwyr plant a darparwyr gofal dydd cofrestredig i Weinidogion Cymru, gan gynnwys yr amgylchiadau pan ganiateir hepgor ffioedd o'r fath.

Section 49: Time limit for proceedings

110. Section 49 sets the time limit for bringing a prosecution at one year from the date on which sufficient evidence to warrant the proceedings comes to the prosecutor's knowledge. This is subject to the overall limit that no prosecution may be brought more than three years after the commission of the offence.

Section 50: Offences by bodies corporate

111. Section 50 provides that where an offence is committed by a body corporate, officers of that body may be liable to be prosecuted and punished accordingly, if it is proved that an offence is committed with their consent or connivance or is due to any neglect on their part.

Section 51: Unincorporated associations

112. Section 51 makes provision that where an offence is committed by an unincorporated association, proceedings must be brought in the name of the association (and not in the name of any of its members). Rules of court apply in relation to the service of documents on an unincorporated association as if they were a body corporate. It also provides, just as with a body corporate, that an officer or member of the association is guilty of an offence if it is committed with their consent or connivance or is due to any neglect on their part of an officer of the association or a member of its governing body and they may be liable to prosecution as well as the association. Subsection (3) makes provision about the circumstances in which an association may be represented in proceedings by a duly authorised person. Subsection (4) provides that a fine imposed on an unincorporated association is to be paid out of the association's funds.

Section 52: Functions of local authorities

113. Regulations made under this section can set out and make provision for a local authority to secure provision of information or advice about child minding and day care and to secure the provision of training about the provision of child minding and day care.

Section 53: Fees

114. Regulations can set out and make provision for registered child minders or day care providers to pay fees to the Welsh Ministers, including the circumstances when such fees may be waived.

Adran 54 Cydweithredu rhwng awdurdodau

115. Mae adran 54 yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru wneud am gymorth gan awdurdod lleol er mwyn cyflawni eu swyddogaeth, a bod rhaid i awdurdod lleol gydymffurfio â'r cais hwnnw, os yw'n gydnaws â dyletswyddau statudol a dyletswyddau eraill yr awdurdod ac nad yw'n amharu yn ormodol ar gyflawni unrhyw un o'i swyddogaethau.

Adran 55 Hysbysiadau

116. Mae adran 55 yn gwneud darpariaeth ynglŷn â dyroddi hysbysiadau i Weinidogion Cymru gan warchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd o dan adran 33 (Tynnu oddi ar y gofrestr yn wirfoddol) neu hysbysiadau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 36 (Gweithdrefnau ar gyfer cymryd camau penodol).

Adran 56 Marwolaeth person cofrestredig

117. Mae adran 56 yn darparu pŵer i wneud rheoliadau i ymdrin â'r sefyllfa pan fydd farw yr unig berson cofrestredig ar gyfer busnes gofal dydd, fel bod modd rhedeg y busnes gofal dydd am gyfnod penodol. Mae'r adran hefyd yn caniatáu i reoliadau osod gofyniad ar gynrychiolwyr personol gwarchodwr plant neu ddarparydd gofal dydd i hysbysu Gweinidogion Cymru o'r marwolaeth.

Rhan 3: Timau Integredig Cymorth i Deuluoedd

Adran 57 Sefydlu timau integredig cymorth i deuluoedd (TICD)

118. Mae adran 57 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i sefydlu un neu ragor o dimau integredig cymorth i deuluoedd (TICD) yn eu hardal. Mae'n gosod dyletswyddau hefyd ar y Bwrdd Iechyd Lleol sy'n gweithredu dros yr ardal i weithredu fel partner i gynorthwyo'r awdurdod lleol mewn ffordd weithgar i sefydlu TICD a chynorthwyo awdurdod lleol mewn ffordd weithgar i gyflawni ei ddyletswyddau o ran TICD. Mae'n galluogi dau neu ragor o awdurdodau lleol i gydweithredu i sefydlu un neu ragor o TICDau ar gyfer eu dwy ardal (neu bob un o'u hardaloedd).

Adran 58 Swyddogaethau timau integredig cymorth i deuluoedd (TICDau)

119. Mae adran 58 yn pennu'r hyn y mae'n rhaid i TICD ei wneud. Swyddogaeth y TICD yw ymdrin ag achosion teulu pan fo anghenion oedolion mewn perthynas ag alcohol neu gyffuriau, trais domestig, iechyd meddwl neu anabledd dysgu yn gysylltiedig â chanlyniadau andwyol i blant yr oedolion hynny. Bydd y timau yn dod â phroffesiynolion ynghyd o'r awdurdod lleol

Section 54: Co-operation between authorities

115. Section 54 provides for the Welsh Ministers to request the help of a local authority to assist in the exercise of the Welsh Ministers' functions. A local authority must comply with the request if it is compatible with its own statutory and other duties and does not unduly prejudice the discharge of any of its functions.

Section 55: Notices

116. Section 55 makes provision about notices to be issued by a child minder or day care provider to the Welsh Ministers under section 33 (voluntary removal from the register) or notices issued by the Welsh Ministers under section 36 (procedure for taking certain steps).

Section 56: Death of registered person

117. Section 56 provides the power to make regulations to deal with the position where a sole registered person for a day care business dies so that the day care business can be carried on for a certain period. The section also allows for regulations to impose a requirement on the personal representatives of a child minder or day care provider to notify the Welsh Ministers of the death.

Part 3: Integrated Family Support Teams

Section 57: Establishment of integrated family support teams

118. Section 57 places a duty on local authorities to establish one or more integrated family support teams (IFST) in their area. It also places duties on the Local Health Board which covers the area to act as a partner to actively assist the local authority in establishing an IFST and actively assist a local authority to discharge its duties with regard to IFST. It enables two or more local authorities to act together to establish one or more IFSTs for both (or all) their areas.

Section 58: Functions of integrated family support teams

119. Section 58 sets out what an IFST does. The IFST's function is to deal with family cases where the needs of adults in relation to alcohol or drugs, domestic violence, mental health or learning disability are linked to adverse consequences for the children of those adults. The teams will bring together professionals from the local authority and Local Health Board involved to address both adults' and childrens' issues within a single organisation.

a'r bwrdd iechyd lleol o dan sylw i fynd i'r afael â materion oedolion a phlant o fewn un corff.

120. O dan is-adran (2) caiff Gweinidogion Cymru ragnodi mewn rheoliadau swyddogaethau awdurdodau lleol a byrddau iechyd lleol sy'n berthnasol i'r mathau o achosion y bydd y timau yn ymdrin â hwy. Mae'r swyddogaethau hyn wedi eu diffinio yn y Mesur fel "swyddogaethau cymorth i deuluoedd" ac mae'r awdurdod lleol i nodi'r swyddogaethau cymorth i deuluoedd sydd yw cyflawni gan TICD. Bydd angen cydsyniad y bwrdd iechyd lleol ar gyfer priodoli'r swyddogaethau hyn. Nid person cyfreithiol ar wahân yw'r TICD. Mae'n gyfrwng a sefydlir gan yr awdurdod lleol gyda chyfranogaeth y bwrdd iechyd lleol y bydd pob un o'r cyrff hynny'n cyflawni swyddogaethau penodol drwyddo mewn modd cydweithredol.
121. Mae is-adran (5) yn egluro y daw atgyfeiriadau at TICD o'r awdurdod lleol.
122. Yn is-adrannau (6) a (7) pennir y mathau o achosion y caniateir eu hatgyfeirio i TICD. Y rhain yw teuluoedd lle mae "rhiant" (fel y'i diffinnir) yn wynebu un o nifer o anawsterau penodedig, a phlentyn y rhiant hwnnw naill ai'n "blentyn mewn angen" fel y'i diffinnir neu'n "blentyn sy'n derbyn gofal" (fel y'i diffinnir). Mae'r darpariaethau yn cynnwys rhiant plentyn nad yw eto wedi ei eni, ac yn caniatáu atgyfeirio at unigolion eraill sy'n gysylltiedig â'r plentyn.
123. Mae is-adran (8) yn gosod dyletswydd benodol ar dîm i werthuso a chofnodi effeithiolrwydd ei waith. Mae is-adran (10) yn pennu bod yr atebolrwydd am gyflawni swyddogaethau awdurdod lleol a chyflawni swyddogaethau byrddau iechyd lleol yn aros gyda'r cyrff hynny yn y drefn honno. Mae is-adran (11) yn gwneud yn eglur nad yw unrhyw swyddogaethau a bennir i'r tîm yn cael eu trosglwyddo iddo yn gyfan gwbl, ond yn hytrach yn parhau i gael eu harfer gan yr awdurdod lleol neu'r bwrdd iechyd lleol mewn perthynas â'r rheini na chânt, neu na ellir, eu hatgyfeirio i TICD.

Adran 59 Adnoddau ar gyfer timau integredig cymorth i deuluoedd

124. Mae adran 59 yn galluogi awdurdod lleol a Bwrdd Iechyd Lleol i wneud trefniadau i dalu am y gwariant a achosir wrth sefydlu a rhedeg TICD naill ai drwy wneud taliadau uniongyrchol neu dalu i gronfa a sefydlir ac a gynhelir gan yr awdurdod lleol. Mae is-adran (2) yn caniatáu i reoliadau ddarparu ar gyfer gwahanol agweddau ymarferol ar gyllido TICDau. Mae is-adran (3) yn ymwneud ag adnoddau ac eithrio arian, er enghraifft cyfuno staff, a mangreuedd.

120. Under subsection (2) the Welsh Ministers may prescribe in regulations functions of local authorities and Local Health Boards which are relevant to the types of cases which will be dealt with by the teams. These functions are defined in the Measure as “family support functions” and the local authority is to identify the family support functions which are to be carried out by an IFST. This assigning of functions will require the consent of the Local Health Board. The IFST is not a separate legal person; it is a vehicle established by the local authority with the participation of the Local Health Board within which each of those bodies will carry out particular functions collaboratively.
121. Subsection (5) makes clear that referrals to an IFST will come from the local authority.
122. Subsection (6) and (7) set out the types of case which can be referred to an IFST. These are families where a “parent” (as defined) has one of a number of specified difficulties and a child of that parent is either a “child in need” (as defined) or a “looked after child” (as defined). The provisions include a parent of an unborn child and also allow for referral of other individuals connected with the child.
123. Subsection (9) gives a team a specific duty to evaluate and record the effectiveness of its work. Subsection (11) specifies that the carrying out of local authority functions and the carrying out of Local Health Board functions remains the liability of those bodies. Subsection (12) makes clear that any functions assigned to the team are not wholly transferred to it but will continue to be exercised by the local authority or local health board in relation to those who are not, or cannot be referred to an IFST.

Section 59: Resources for integrated family support teams

124. Section 59 enables a local authority and a Local Health Board to make arrangements to pay for expenditure connected to establishing and running an IFST by paying directly or by contributing to a fund, established and maintained by the local authority. Subsection (2) provides for various practical aspects of funding of IFSTs to be set out in regulations. Subsection (3) covers resources other than cash for example pooling of staff, premises.

Section 60: Composition of integrated family support teams

125. Section 60 places a duty on a local authority to ensure that IFSTs include the relevant professionals who are prescribed in regulations. Regulations will therefore be able to determine the professional make-

Adran 60 Cyfansoddiad timau integredig cymorth i deuluoedd

125. Mae adran 60 yn gosod dyletswydd ar awdurdod lleol i sicrhau bod TICDau yn cynnwys y gweithwyr proffesiynol perthnasol a ragnodir mewn rheoliadau. Bydd modd felly penderfynu drwy reoliadau gyfansoddiad proffesiynol y timau. Mae is-adran (2) yn rhoi pŵer i awdurdod lleol gynnwys personau eraill (yn ychwanegol at y rhai a ragnodir) yn y TICD, gyda chydysniad y Bwrdd Iechyd Lleol.

Adran 61 Sefydlu byrddau integredig cymorth i deuluoedd

126. Mae adran 61 yn gosod dyletswydd ar bob awdurdod lleol i sefydlu Bwrdd Integredig Cymorth i Deuluoedd ar gyfer ei ardal. Mae adran 58(4) yn ei gwneud yn ofynnol i TICD gyflawni ei swyddogaethau o dan gyfarwyddyd ei fwrdd. Rhaid i'r bwrdd gynnwys:

- cyfarwyddwr y gwasanaethau cymdeithasol;
- cyfarwyddwr arweiniol statudol y gwasanaethau plant a phobl ifanc (o dan a.27 o Ddeddf Plant 2004 (p 21)) os nad ef yw'r cyfarwyddwr gwasanaethau cymdeithasol;
- y swyddog arweiniol dros wasanaethau plant a phobl ifanc o'r Bwrdd Iechyd Lleol.

127. Mae'r darpariaethau yn galluogi awdurdodau lleol i gyfethol aelodau eraill i'r Bwrdd gyda chydysniad y Bwrdd Iechyd Lleol ac i dalu taliadau a lwfansau i aelodau cyfetholedig a benodir o dan is-adran (5).

Adran 62 Swyddogaethau byrddau integredig cymorth i deuluoedd

128. Mae adran 62 yn rhestru swyddogaethau bwrdd ICD ar ffurf amcanion. Mae is-adran (2) yn galluogi Gweinidogion Cymru, drwy eu pwerau i wneud rheoliadau, i bennu swyddogaethau a fyddai'n dweud sut y mae'n rhaid i fwrdd ICD fodloni'r amcanion. Yn y rhestr o amcanion y byrddau, mae is-adran 1(b) yn cynnwys yr amcan bod yr awdurdod lleol a'r Bwrdd Iechyd Lleol yn hybu arferion da, p'un ai drwy ddarparu hyfforddiant neu drwy ddull arall, o fewn eu hardaloedd, sy'n estyn ymhellach na'r TICD ei hun.

Adran 63 Rheoliadau ynghylch timau a byrddau integredig cymorth i deuluoedd

129. Mae adran 63 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ynghylch gwahanol agweddau ar y TICDau ac ar weithrediad y bwrdd ICD.

up of the teams. Subsection (2) gives a local authority power to include other persons (in addition to those prescribed) in the IFST if they have the consent of the Local Health Board.

Section 61: Establishment of integrated family support boards

126. Section 61 places a duty on each local authority to establish an Integrated Family Support Board (“IFS Board”) for its area. Section 58(4) requires an IFST to carry out its functions under the direction of its IFS board. The IFS Board must include:

- the director of social services;
- the statutory lead director of children and young people services (under section 27 of the 2004 Act) if this is not the director of social services;
- the lead officer for children and young people services from the Local Health Board.

127. Provisions enable local authorities to co-opt other members to the IFS Board with the consent of the Local Health Board and to pay remuneration and allowances to co-opted members appointed under subsection (5).

Section 62: Functions of integrated family support boards

128. Section 62 expresses as objectives the functions of an IFS Board. Subsection (2) enables the Welsh Ministers through their regulation-making powers to specify functions which would say how an IFS Board must meet the objectives. Within the list of the IFS Board’s objectives, subsection (1)(b) includes the objective for the local authority and Local Health Board to promote good practice, whether by providing training or other means, within their areas that goes wider than the IFST itself.

Section 63: Regulations about integrated family support teams and boards

129. Section 63 gives the Welsh Ministers power to make regulations about various aspects of the functioning of the IFST and the IFS Board.

Section 64: Annual reports on integrated family support teams

130. Section 64 places a duty on IFSTs to provide an annual report on their effectiveness. The report must be made available at local level to the local authority, to the Local Health Board and to the Welsh Ministers.

Adran 64 Adroddiadau blynyddol ar dimau integredig cymorth i deuluoedd

130. Mae adran 64 yn gosod dyletswydd ar TICDau i ddarparu adroddiad blynyddol ar eu heffeithiolrwydd. Rhaid rhoi'r adroddiad ar gael yn lleol i'r awdurdod lleol, i'r bwrdd iechyd lleol a hefyd i Weinidogion Cymru.

Adran 65 Canllawiau ynghylch timau integredig cymorth i deuluoedd

131. Mae adran 65 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol, bwrdd iechyd lleol, y TICD a'r Bwrdd ICD roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru wrth arfer eu pwerau / swyddogaethau o dan Ran 3 o'r Mesur.

Rhan 4 - Amrywiol a chyffredinol

Adran 66 Swyddogion safonau gwaith cymdeithasol teuluol

132. Mae adran 66 yn ei gwneud yn ofynnol i bob ardal awdurdod lleol i benodi swyddog dynodedig (swyddog safonau gwaith cymdeithasol teuluol) a fydd â chyfrifoldeb penodol am godi safonau mewn arferion gwaith cymdeithasol a hyrwyddo'r defnydd o ymchwil sy'n seiliedig ar dystiolaeth mewn perthynas â plant a phersonau sy'n gofalu amdanynt. Mae cylch gwaith y swyddog safonau gwaith cymdeithasol teuluol yn ymestyn i'r holl arferion gwaith cymdeithasol sy'n berthnasol i blant.

Adran 67 Anghenion plant sy'n codi o anghenion gofal cymunedol eu rhieni

133. Mae adran 67 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol, wrth asesu anghenion oedolion am wasanaethau gofal cymunedol, i ystyried hefyd anghenion unrhyw blant y mae'r oedolion hynny yn gyfrifol am ofalu amdanynt, ac ystyried a yw effaith anghenion yr oedolion ar eu gallu i rianta yn golygu bod plentyn, yn ei dro, yn "blentyn mewn angen" yn nhermau adran 17 o Ddeddf Plant 1989.
134. Ar ôl ystyried a yw'n ymddangos ai peidio bod plentyn yn blentyn mewn angen, rhaid i'r awdurdod lleol benderfynu a ddylid gwneud y plentyn yn destun asesiad o dan adran 17 o Ddeddf Plant 1989 ac wedyn a ddylid darparu unrhyw wasanaethau ai peidio.
135. Mae is-adran 4 wedyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod lleol gymryd cyfrif o'r ystyriaeth sydd wedi ei rhoi i anghenion y plentyn wrth benderfynu beth yw anghenion y rhiant o dan adran 47(1)(b) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal Cymunedol 1990.

Section 65: Guidance about integrated family support teams

131. Section 65 requires that a local authority, a Local Health Board, IFST and the IFS Board have regard to any guidance issued by the Welsh Ministers in respect of exercising their powers / functions under Part 3 of the Measure.

Part 4: Miscellaneous and General

Section 66: Family social work standards officers

132. Section 66 requires each local authority area to appoint a designated officer (family social work standards officer) who will have specific responsibility for raising standards in social work practice and promoting use of evidence-based research in relation to children and persons who care for them. The remit of the family social work standards officer extends to all social work practice which has a bearing on children.

Section 67: Children's needs arising from community care needs of their parents

133. Section 67 imposes a duty on local authorities, when assessing the needs of adults for community care services, to consider also the needs of any children for whom the adult has caring responsibilities and consider whether the impact of the adults' needs on their ability to parent indicate that the child in turn is a "child in need" in the terms of section 17 of the 1989 Act.
134. Having considered whether or not the child does appear to be a child in need, the local authority must decide whether to make the child the subject of an assessment under section 17 of the 1989 Act and then whether or not to provide any services.
135. Subsection (4) then requires the local authority to take account of the consideration given to the child's needs in deciding what are the needs of the parent are under section 47(1)(b) of the National Health Service and Community Care Act 1990.

Section 68: Children's needs arising from the health conditions of their parents

136. This section complements the provision in section 67 by imposing a duty on NHS bodies, when certain health services are provided, to make suitable arrangements to consider whether the health needs of a parent are such that any children may be eligible for services from a

Adran 68 Anghenion plant sy'n codi o anghenion gofal iechyd rhieni

136. Mae'r adran hon yn ategu'r ddarpariaeth yn adran 67 drwy osod dyletswydd ar gyrff GIG, pan ddarperir gwasanaethau iechyd penodol, i wneud trefniadau addas ar gyfer ystyried a yw anghenion iechyd rhiant yn peri bod unrhyw blant y mae'r oedolyn yn gofalu amdanynt yn gymwys i gael gwasanaethau gan awdurdod lleol o dan adran 17 o Ddeddf Plant 1989 neu ddarpariaeth arall. Rhaid i'r corff iechyd hefyd wneud trefniadau addas ar gyfer atgyfeirio achosion priodol at yr awdurdod lleol perthnasol, ond mae'r ddyletswydd hon yn ddarostyngedig i unrhyw ddyletswydd i'r plentyn neu i'r gofalwr ynglŷn â datgelu gwybodaeth, boed ddyletswydd cyfrinachedd o dan gyfraith gwlad neu ddyletswydd i'r sawl sy'n destun yr wybodaeth o dan Ddeddf Diogelu Data 1998.

Adran 69 Swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol

137. Mae adran 69, yn darparu ar gyfer newid canlyniadol yn Atodlen 1 i Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol 1970, drwy ehangu ystyr "swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol" ("social services functions") i gynnwys TICDau a Byrddau ICD, swyddogion safonau gwaith cymdeithasol teuluol (a. 66) ac ystyried anghenion plant wrth asesu rhieni (a. 67).

Adran 70 Canllawiau

138. Mae adran 70 yn gwneud darpariaethau ynglŷn ag unrhyw ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru i gyrff y mae'n rhaid iddynt roi sylw i ganllawiau o'r fath.

Adran 71 Dehongli'n gyffredinol

139. Mae adran 71 yn diffinio termau a ddefnyddir yn y Mesur.

Adran 72 Mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol

140. Nodir mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol yn Atodlen 1.

Adran 73 Diddymiadau

141. Nodir y diddymiadau yn Atodlen 2.

Adran 74 Gorchmynion a Rheoliadau

142. Mae unrhyw bŵer sydd gan Weinidogion Cymru i wneud gorchmyn neu reoliadau o dan y Mesur hwn yn arferadwy drwy offeryn statudol. Mae is-adrannau (2) i (5) yn pennu'r trefniadau mewn perthynas â gorchmynion a rheoliadau. Ceir arfer y pŵer i wneud rheoliadau gan ddarparu'n wahanol ar

local authority whether under section 17 of the 1989 Act or another provision. The health body must also make suitable arrangements for referral of appropriate cases to the relevant local authority but this duty is subject to any duty owed to the child or carer in relation to disclosure of information whether under a common law duty of confidentiality or any duty owed to the subject of the information under the Data Protection Act 1998.

Section 69: Social services functions

137. Section 69 provides for a consequential change to Schedule 1 of the Local Authority Social Services Act 1970 to extend the meaning of “social services functions” to include the functions relating to an IFST and IFS Boards, family social work standards officers (section 66) and consideration of the needs of children when assessing parents (section 67).

Section 70: Guidance

138. Section 70 sets out certain provisions in respect of any guidance issued by the Welsh Ministers to bodies that must have regard to it.

Section 71: General interpretation

139. Section 71 sets out definitions for terms used within the Measure.

Section 72: Minor and consequential amendments

140. Minor and consequential amendments are set out in Schedule 1.

Section 73: Repeals

141. Repeals are set out in Schedule 2.

Section 74: Orders and Regulations

142. Any power of the Welsh Ministers to make an order or regulations under the Measure is exercisable by statutory instrument. Subsection (2) to (5) set out the arrangements in respect of orders and regulations. The power to make regulations may be exercised so as to make different provision for different cases or areas or purposes and to make general provision or provision which is specific to a particular case or particular class of cases.

gyfer gwahanol achosion neu ardaloedd neu ddibenion, a chan wneud darpariaeth gyffredinol neu ddarpariaeth ar gyfer achos penodol neu ddsbarth penodol o achosion.

Adran 75 Cychwyn

143. Mae adran 75 yn pennu'r trefniadau ar gyfer cychwyn y Mesur o ran yr adrannau 1, 2, 3, 74, 75 a 76. Daw gweddill y darpariaethau sydd yn y mesur i gyd i rym pan gychwynir hwy drwy orchymyn gan Weinidogion Cymru.

Adran 76 Enw byr

144. Enw byr y Mesur yw 'Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010'.

Cofnod y trafodion yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru

Mae'r tabl a ganlyn yn nodi'r dyddiadau a'r cyfeiriadau ar gyfer pob cyfnod o hynt y Mesur hwn drwy Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Cyflwynwyd	2 Mawrth 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried y mesur arfaethedig	11 Mawrth 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	25 Mawrth 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	11 Ebrill 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	30 Ebrill 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	7 Mai 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	11 Mai 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	14 Mai 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	21 Mai 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried tystiolaeth	4 Mehefin 2009
Cyfnod 1 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried y materion sy'n weddill a'r adroddiad	11 Mehefin 2009
Cyfnod 1 – Dadl yn y Cyfarfod Llawn ynghylch yr egwyddorion cyffredinol	30 Mehefin 2009
Cyfnod 2 – Y Pwyllgor Craffu yn ystyried y diwygiadau	1 Hydref 2009
Cyfnod 3 – Y Cyfarfod Llawn yn ystyried y diwygiadau	10 Tachwedd 2009
Cyfnod 4 – Dadl i basio Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) yn y Cyfarfod Llawn	10 Tachwedd 2009
Dyddiad y Gymeradwyaeth Frenhinol	10 Chwefror 2010

Section 75: Commencement

143. Section 75 sets out the arrangements for commencement of the Measure in respect of Sections 1, 2, 3, 74, 75 and 76. All other remaining provisions come into force when commenced by the Welsh Ministers by order.

Section 76: Short title

144. The short title of the Measure is ‘the Children and Families (Wales) Measure 2010’.

RECORD OF PROCEEDINGS IN THE ASSEMBLY

The following table sets out the dates and references for each stage of this Measure’s passage through the Assembly.

Introduced	2 March 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of proposed measure	11 March 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	25 March 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	11 April 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	30 April 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	7 May 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	11 May 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	14 May 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	21 May 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of evidence	4 June 2009
Stage 1 – Scrutiny Committee Consideration of outstanding issues and report	11 June 2009
Stage 1 – Debate in plenary on general principles	30 June 2009
Stage 2 – Scrutiny Committee consideration of amendments	1 October 2009
Stage 3 – Plenary consideration of amendments	10 November 2009
Stage 4 – Debate to pass the Children and Families (Wales) Measure in Plenary	10 November 2009
Date of Royal Approval	10 February 2010

Cyhoeddwyd gan (The Stationery Office)
ac mae ar gael oddi wrth:

Online
www.tsoshop.co.uk

Mail, Telephone, Fax & E-mail
TSO
PO Box 29, Norwich NR3 1GN
Archebion / ymholiadau ffôn 0870 600 5522
Archebion ffacs 0870 600 5533
book.orders@theso.co.uk
<http://www.ukstate.com>

Siopau Llyfrau The Stationery Office
16 Arthur Street, Belfast BT1 4GD
028 9023 8451 Ffacs 028 9023 5401

The Parliamentary Bookshop
12 Bridge Street, Parliament Square,
Llundain SW1A 2JX
Archebion dros y ffôn/ Ymholiadau cyffredinol: 020 7219 3890
Archebion ffacs: 020 7219 3866
E-bost: bookshop@parliament.uk
Gwefan: <http://www.bookshop.parliament.uk>

TSO @ Blackwell ac Asiantau Achrededig eraill

Published by TSO (The Stationery Office)
and available from:

Online
www.tsoshop.co.uk

Mail, Telephone, Fax & E-mail
TSO
PO Box 29, Norwich NR3 1GN
General enquiries: 0870 600 5522
Order through the Parliamentary Hotline *Lo-call* 0845 7 023474
Fax orders: 0870 600 5533
E-mail: customer.service@tso.co.uk
Textphone: 0870 240 3701

TSO Shops
16 Arthur Street, Belfast BT1 4GD
028 9023 8451 Fax 028 9023 5401

The Parliamentary Bookshop
12 Bridge Street, Parliament Square,
London SW1A 2JX
Telephone orders/General enquiries: 020 7219 3890
Fax orders: 020 7219 3866
Email: bookshop@parliament.uk
Internet: <http://www.bookshop.parliament.uk>

TSO @ Blackwell and other Accredited Agents

ISBN 978-0-348-10515-5

9 780348 105155